

Memòria DMD-CATALUNYA 2018

Índex

---

1) Presentació.....	p. 3-4
2) Què és DMD? Activitats i serveix que ofereix.....	p. 5-6
3) Persones associades.....	p.7-10
4) Organigrama: Junta Directiva i grups de treball.....	p.11-12
5) Dades del voluntariat, creixement i formació.....	p. 13-16
6) Atenció a les persones, EAP i DVA.....	p.. 16-34
7) Activitats de difusió: conferències, xerrades, cinefòrums, col·loquis i jornades.....	p. 35-53
8) Incidència política i social: parlaments, ajuntaments, Generalitat, entitats ciutadanes i moviments socials.....	p. 54-59
9) Grups professionals: educació, salut, juristes.....	p. 60-68
10) Grups locals: Lleida, Girona i Tarragona.....	p. 69-78
11) Comunicació: presència als mitjans, web, comunicats interns, revista DMD-Federal, reculls de premsa, ...	p.79-83
12) Biblioteca	p. 84
13) Administració i finances: Balanç econòmic.....	p. 85-90

1) Presentació

Durant l'any 2018, DMD-Catalunya ha continuat el seu procés de creixement, tant pel que fa al nombre de persones associades i al seu voluntariat, com a l'apertura de nous punts d'informació i a les múltiples activitats i iniciatives que han continuat els camins oberts en anys anteriors o n'han obert alguns de nous, entre els quals destaquem la magnífica exposició "La mort, digna i il·lustrada" que va començar l'any 2017 a Figueres i que ha estat, també durant el 2018, a Girona, Barcelona i L'Hospitalet de Llobregat. Continuarà el seu camí al 2019.

Tot això, que ens omple de satisfacció, ho podreu veure amb més detall als diferents apartats de la memòria que teniu a les mans: persones associades, voluntariat, atenció a les persones –tant a la seu central com als diferents nous punts d'informació de DMD que s'han obert aquest any–, activitats de difusió, incidència política i social, grups professionals (educació, salut i juristes), grups locals de Girona, Figueres, Lleida i Tarragona, comunicació i presència als mitjans, etc.

Respecte a l'actual junta directiva, com podreu veure més endavant, s'ha produït un petit canvi: una persona ha deixat la junta per motius personals i una altra ha acceptat la nostra proposta de passar a formar part de la junta actual. Us demanarem que confirmeu aquest petit canvi a l'assemblea anual.

Durant 2018, la Junta directiva i tot el voluntariat hem continuat la lluita per la mort digna de les persones, aportant moltes idees i amb moltes hores de dedicació i entusiasme per la feina ben feta. I tot això a través de dues vies d'actuació. Per una banda, defensant el respecte i l'aplicació real dels drets que ja tenim (a rebutjar un tractament, al consentiment informat, a la redacció d'un Document de Voluntats Anticipades-DVA, a rebre unes bones cures pal·liatives per morir sense patiment innecessari, a la intimitat, etc.). D'altra banda, continuant la lluita per aconseguir els drets que encara ens falten: hem estat molt a prop de la despenalització i de la legalització de l'eutanàsia i del suïcidi assistit, però, desgraciadament, encara no podem celebrar aquest canvi legislatiu tan necessari. Continuarem la nostra lluita per aconseguir-lo perquè només si tenim tots els drets al nostre abast, serem persones veritablement lliures i autònomes fins al final de les nostres vides.

Per últim, volem destacar que el gran volum d'activitat, de la Junta i de tot el voluntariat, no hauria estat possible sense l'ajuda i la disponibilitat de l'única persona que tenim contractada, Marta Heras Pérez.

Formem un gran equip, això està molt clar, i ho manifestem amb una sinceritat absoluta.

Gràcies a tothom, i que la lectura d'aquesta memòria del 2018 ens esperoni per continuar amb la nostra feina i aconseguir aviat poder ser lliures fins al final.

Una forta abraçada per a totes les persones associades,

JUNTA DIRECTIVA DE DMD-CAT

Barcelona, març de 2019

2) Què és DMD-CAT? Activitats i serveix que ofereix

Què vol dir <<morir dignament>>?

A DMD, quan parlem de mort digna ens referim al dret a morir d'acord amb els valors, prioritats i preferències de cada persona. Entenem la DIGNITAT com un concepte subjectiu, directament lligat a l'autonomia personal i a la llibertat individual.

Quins són els nostres objectius?

- Defensar el dret de tota persona a la seva completa autonomia per prendre decisions, és a dir, a disposar en llibertat del seu cos i de la seva vida i, per tant, escollir el moment i la forma de finalitzar-la.
- Promoure una opinió pública favorable als drets de la persona al final de la vida, amb especial èmfasi en la importància de fer una Document de Voluntats Anticipades (DVA).
- Aconseguir la legalització de l'eutanàsia i del suïcidi assistit.

Quines activitat fem?

- Jornades, col·loquis, cinefòrums i debats.
- Xerrades informatives sobre els drets que tenim i els que encara ens falten (eutanàsia i suïcidi assistit).
- Presència a mitjans de comunicació.
- Contactes amb tots els grups polítics en àmbits parlamentaris, municipals i de govern.
- Assessorament a la ciutadania en la defensa dels seus drets al final de la vida.
- Activitats educatives als centres educatius.
- Activitats de difusió als centres de salut.
- Col·laboració amb diverses institucions, sectors professionals i moviments socials.
- Formació inicial i continua del voluntariat.

Com les duem a terme?

A DMD basem la nostra actuació en Grups de treball. Durant el 2018 han funcionat els següents:

- Assessorament a la ciutadania i Equip d'assessorament personalitzat.
- Incidència política i social.
- Sectors professionals (Educació, Salut, Psicologia, Juristes).
- Activitats de difusió.
- Comunicació.
- Administració i finances.
- Grups locals a Lleida, Figueres-Girona, Sant Cugat, Sitges, Sant Pere de Ribes, Sabadell, Sant Andreu i El Clot, que actuen coordinadament per estendre els objectius de DMD a tot el territori.

El funcionament i la gestió de l'entitat recauen en mans de persones voluntàries i d'una treballadora contractada.

3) Persones associades

Coordinació: Ignasi Ripoll Llorens.

Voluntariat del grup: Blanca Mir Vizcarra, Llorenç Masseda Trulla i Gemma Vila Sancliment.

Dades de Catalunya. *Dades valorades fins a 31/12/2018*

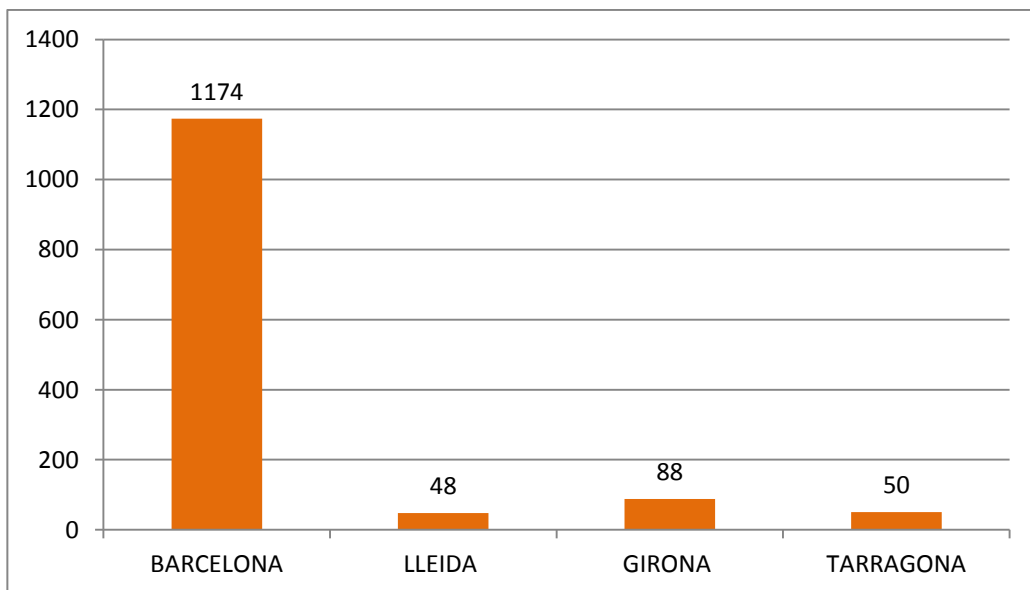
Dades totals de persones associades a DMD-Catalunya.

1377 Total persones associades a DMD-CAT.

Desglossament de dades de persones associades a DMD-Cat, amb residència a Catalunya, per província.

1360 Total de socis/es de Catalunya

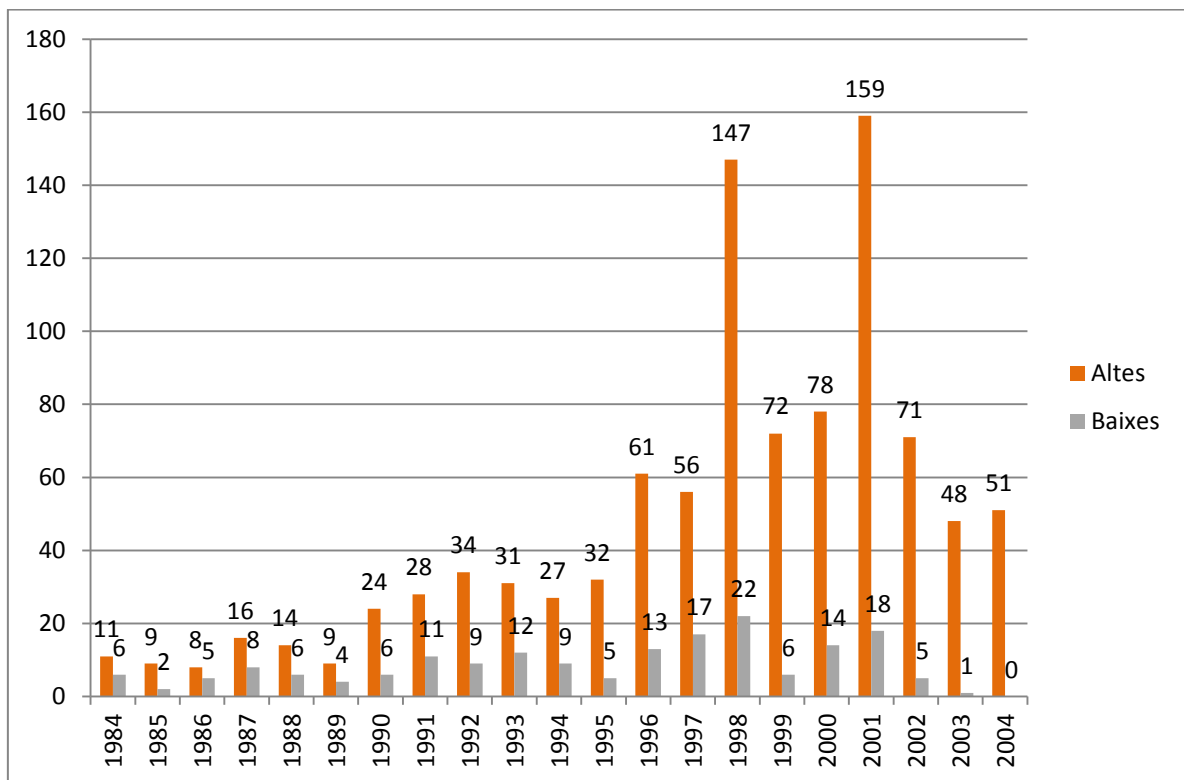
1174 Barcelona **88** Girona **48** Lleida **50** Tarragona

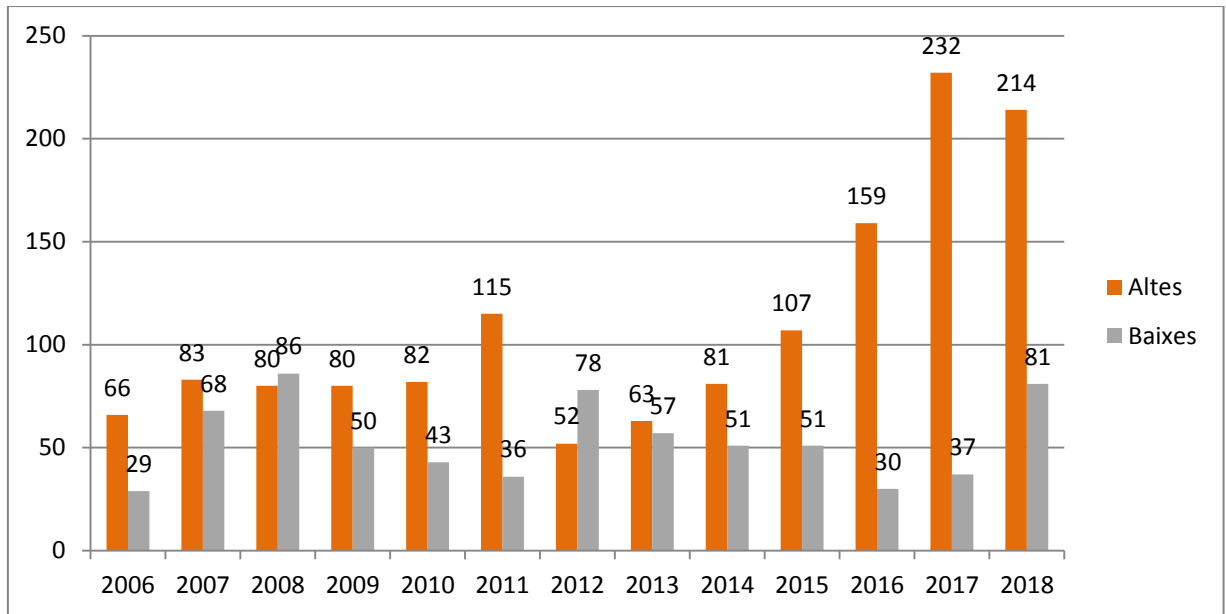
Altes i baixes anuals

La nostra associació ha incrementat en 214 el nombre de persones que s'han associat durant el 2018, la qual cosa significa un creixement del 15% respecte al total de persones associades. A continuació detallem el total d'altres i baixes que s'han produït en l'entitat des de la seva fundació, a l'any 1984, fins al 2018.

Dades històriques d'altres i baixes de 1984 a 2004

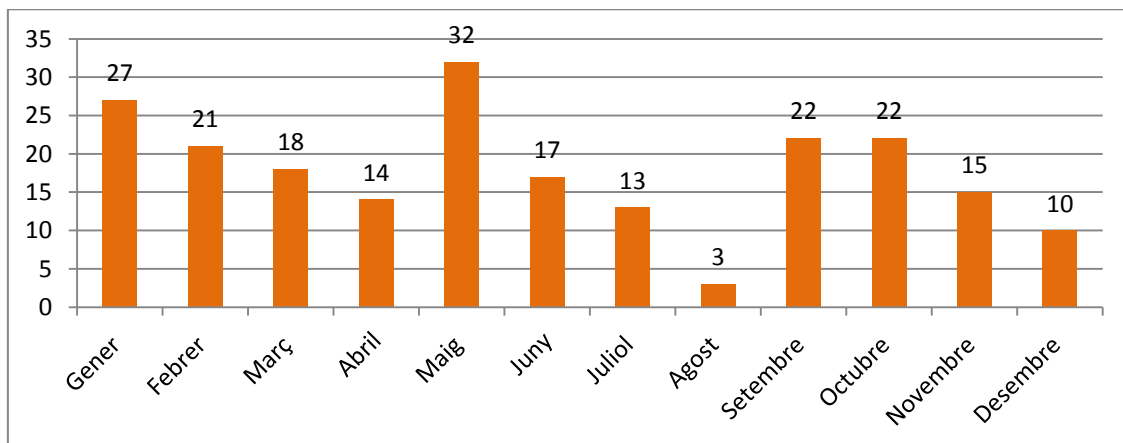

Dades històriques d'altres i baixes de 2006 a 2018 (del 2005 no tenim dades registrades)

Creixement mensual el 2018

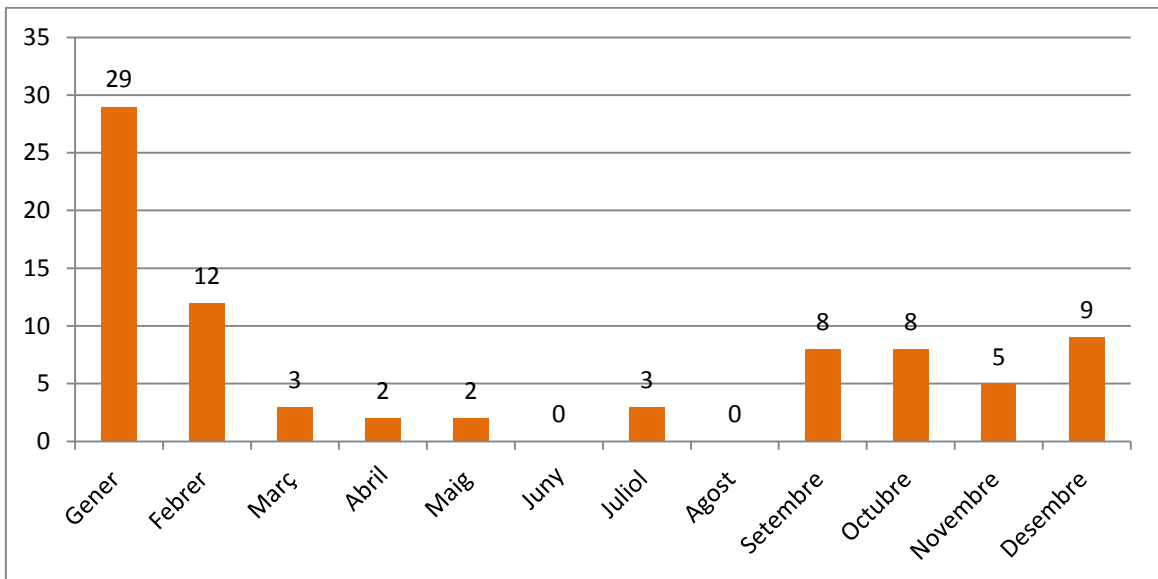
214

Total de persones associades noves a l'any 2018

81 Total de baixes a l'any 2018

4) Organigrama: Junta directiva i grups de treball

La Junta Directiva l'any 2018

- **Presidenta:** Isabel Alonso Dávila
- **Vicepresidenta:** Nani Hidalgo Villarroya
- **Secretària:** Consol Farràs i Grau
- **Tresorera:** Concepción Canut Farré
- **Vocals:**
  - Cristina Vallés Orianne
  - Gloria Cantarell Barella
  - Maria José Anía La Fuente (fins al mes de setembre)
  - Ignasi Ripoll Llorens (a partir del mes d'octubre)

Grups de treball del voluntariat

- **Atenció a les persones:** Coordina: Consol Farràs i Grau
  - Atenció a les persones. Coordina: Consol Farràs i Grau.
  - Equip d'Assessorament Personalitzat (EAP). Coordina: Guillem Seva Gómez.
  - Registre de Document de Voluntats Anticipades (DVA). Coordina: Josie Franci Feliu.
- **Comunicació.** Coordina: Maria José Anía Lafuente (fins al setembre) i Joana Ràfols Vives (des de l'octubre)
  - Xerrades. Coordina: Albert Rey Sevilla (fins al febrer) i Marta Heras Pérez (a partir de març).
  - Mitjans de comunicació i web. Coordina: Maria José Anía Lafuente (fins al setembre) i Joana Ràfols Vives (des de l'octubre).
  - Arxiu de premsa. Coordina: Sara Estrada Galés.
- **Incidència en institucions, partits i entitats.** Coordina: Xavier Gol Perlàsia.
- **Grups professionals.** Coordina: Nani Hidalgo Villarroya.
  - Educació. Coordina: Nani Hidalgo Villarroya.
  - Salut. Coordinen: Cristina Seoane Hening i Gloria Cantarell Barella.
  - Juristes. Coordina: Nani Hidalgo Villarroya.

- **Grups locals de fora de Barcelona.** Coordinen: Concepció Canut i Farré (Lleida i Tarragona) i Cristina Vallés Orianne (Girona).
- **Organització interna:**
  - **Organització i logística.** Coordinen: Herme Bartoll Gresa i María Marrugat Mir.
  - **Gestió persones associades.** Coordina: Ignasi Ripoll Llorens.
  - **Voluntariat.** Coordina: Nani Hidalgo Villarroya.
    - Formació inicial. Coordinen: Nani Hidalgo Villarroya i Teresa Gol Perlàsia.
    - Formació continua. Coordina: Teresa Muñoz Doñate.
    - Newsletter amb informació de premsa: Coordina: Maria Benítez Sánchez.
  - **Biblioteca:** Coordinen: Núria Sansano Fabra i Eulàlia Castanys Jarque.

(El voluntariat que forma part de cada grup de treball es pot trobar a l'apartat corresponent al grup d'aquesta memòria).

Oficina Tècnica

Gestió i administració de l'entitat i suport a l'activitat diària. Responsable d'Administració i Gestió: Marta Heras Pérez.

5) Dades del voluntariat, creixement i formació

VOLUNTARIAT

Coordinació: Nani Hidalgo Villarroya

L'any 2018 hi ha hagut un notable creixement de persones interessades a col·laborar amb nosaltres. Vam acabar el 2017 amb 53 persones fent voluntariat a Barcelona (les de Lleida, Tarragona i Girona són als apartats corresponents a grups locals d'aquesta memòria) i hem acabat el 2018 amb 67. Això significa un augment del 26%. S'ha de destacar la importància del Pla del Voluntariat i el fet que persones joves connectin amb l'associació a través d'Internet.

Degut a les dificultats d'horari per a les persones que estan al món laboral o que viuen fora de Barcelona s'han fet dos cursos de formació intensius en dos caps de setmana. Així mateix s'ha tendit a descentralitzar la formació i s'ha realitzat un curs a Sant Cugat i un a Lleida.

FORMACIÓ INICIAL

Durant l'any 2018 han fet el curs de formació inicial 33 persones en quatre grups: febrer, març, abril i octubre. De les 33 persones, s'han incorporat posteriorment al voluntariat 29 tot fent les pràctiques a l'Atenció a les persones i incorporant-se als diferents grups de treball i locals. S'han vist reforçats els grups de Sant Cugat, Girona, Tarragona, Lleida i Sabadell.

Coordinen la formació Teresa Gol i Nani Hidalgo i les sessions són conduïdes per diverses persones, com es pot veure al programa. El curs té caràcter de seminari de treball amb lectura prèvia dels materials. Aquest curs és avaluat molt positivament per les persones que el realitzen. Animem a fer-lo als col·laboradors i col·laboradores que encara no l'han realitzat.

CURS DE FORMACIÓ DEL VOLUNTARIAT DE DMD-CAT

Primera sessió: L'Associació DMD

Condueix la sessió: Isabel Alonso Dávila

- Història de la lluita internacional per una mort digna i de l'associació DMD.
- Algunes xifres per comprendre la necessitat de l'existència de la nostra

- organització.
- Com està organitzada DMD a nivell d'Espanya i de Catalunya.
- Què representa fer voluntariat a DMD

**Segona sessió: Conceptes relacionats amb la mort digna
Condueix la sessió: Glòria Cantarell Barella**

L'objectiu d'aquesta sessió és familiaritzar-nos amb els conceptes i vocabulari que utilitzem sovint quan parlem de mort digna, de drets del pacient, del Document de Voluntats Anticipades, etc.

- Objectius de la Medicina: Lluitar contra les malalties i ajudar als pacients a morir en pau.
- Objectius, principis i instruments de les cures pal·liatives.
- Diagnòstic i tractament específic de la malaltia crònica.
- Tècniques de suport vital.
- Sedació: Què és la sedació, tipus de sedació.
- Eutanàsia i suïcidi assistit: Diferència entre aquests dos conceptes. Conductes que no són eutanàsia.
- Diferències entre eutanàsia i sedació.

Tercera sessió: Els drets del pacient i les lleis que els recullen. Situació actual a Catalunya i a Espanya.

Condueixen la sessió: Xavier Gol Perlàsia i Teresa Gol Perlàsia

- Evolució de la relació equip mèdic-persona malalta: del paternalisme al reconeixement de l'autonomia.
- Els drets de la ciutadania en l'àmbit de la salut. Lleis que els reconeixen.
- Carta de Drets i Deures de la ciutadania en relació a la salut i l'atenció sanitària.
- Despenalització de l'eutanàsia i l'ajuda al suïcidi, situació actual a Catalunya i a l'Estat espanyol.

Quarta sessió: El Document de Voluntats anticipades (DVA)

Condueix la sessió: Nani Hidalgo Villarroya

- Què és el Document de Voluntats Anticipades?
- Bones pràctiques per ampliar la població que el fa.
- Qui pot fer el DVA, a qui va adreçat aquest document.
- Contingut del DVA, models de DVA de diferents entitats i associacions.
- Com es fa el DVA?

- Motius per fer el DVA.

Cinquena sessió: Sessió pràctica de síntesi comentant la pel·lícula Amor
Avaluació final del curs de formació. Àmbits de treball on cada persona voluntària proposa col·laborar.

Condueix la sessió: Cristina Seoane Hening

Situacions que surten a *Amor* i que no voldríem viure.

Quines coses s'haguessin pogut fer des dels diferents àmbits per tal que el procés fos menys dolorós per tothom

Valoració del curs de formació i propostes de millora: **Nani Hidalgo Villarroya**

Concretar en quin grup o grups de treball col·laborarà cada persona voluntària: **Nani Hidalgo Villarroya**

FORMACIÓ CONTINUA DEL VOLUNTARIAT

Coordinació: Teresa Muñoz

Durant aquest any 2018, s'han organitzat tres sessions de formació contínua del voluntariat: una al gener, una altra al maig i una altra a l'octubre.

Gener

DOCUMENT DE VOLUNTATS ANTICIPADES: Fonaments ètics, lleis, utilitat i límits del DVA, requisits per a la formalització, compliment del DVA. A càrrec de: Josep Mª Busquets, coordinador del Registre del DVA del Departament de Salut de la Generalitat. (Assistència: 20 persones voluntàries).

Maig

PRESENTACIÓ DEL RESUM NOTÍCIES I TEXTOS DE L'ANY 2017 A càrrec del Grup de Documentació i Arxiu: Sara Estrada, Cèlia Cañellas i Rosalia Valentín. (Assistència: 9 persones)

Octubre

SITUACIÓ ACTUAL DE L'EUTÀNASIA: Lleis a Europa i a l'Estat Espanyol. A càrrec de: Xavier Gol, Coordinador Grup Incidència Política. (Assistència: 16 persones).

6) Atenció a les persones, Equip d'Assessorament Personalitzat (EAP) i Document de Voluntats Anticipades

---

ATENCIÓ A LES PERSONES

Coordinació: Consol Farràs Grau. **Tractament de dades:** Ma Antònia Carreras Cervilla

Voluntariat del grup a la seu central de Portal de l'Àngel (a finals de 2018): Isabel Lasheras Allué, Isabel Alonso Dávila, Ana Rodet Iraola, Gloria Cantarell Barella, Cristina Seoane Hening, Consol Farràs Grau, Magda Navarro Oliva, Maria Marrugat Mir, Antònia Pallach Estela, Josie Francie Feliu, Llorenç Maseda Trulla, Gloria Moretones Suñol, Blanca Mir Vizcarra, Ignasi Ripoll Llorens, Lourdes Raja Montserrat, Jordi Ametller Mateu, Guillem Seva Gómez, Josep Arnau Figueras, Dolors Lorente Oñate, Gine Albaladejo Sánchez, Margarita de Simón Arasti.

Hi ha hagut moviment a l'equip per baixes temporals i alguna de permanent. Per tant, volem donar les gràcies també al voluntariat que ens ha acompanyat durant alguna part de l'any: Joan Parés Grahit, Beatriz Antolínez Medrano, Albert Rey Sevilla, Marta Morales Molano, Gemma Vila Sancliment, Teté González Álvarez, Irene Gutiérrez, Álvaro de Juan García, Marisa López García i Rosa Serralta Codern.

Hem de destacar que, durant l'any 2018, s'han creat nous punts de DMD-Cat d'atenció a les persones a diferents barris de la ciutat de Barcelona (Sant Andreu i el Clot) i a d'altres ciutats de les comarques barcelonines (Sabadell, Sant Cugat del Vallès, Sant Pere de Ribes i Sitges). Trobareu els llocs i els noms de les persones voluntàries d'aquests grups més endavant. El funcionament d'aquests nous grups ens ha permès comprovar que participar i treballar dins d'una zona petita i amb contacte personal proper es mostra com a una base sòlida per aconseguir canvis socials.

Valorem molt especialment també la participació activa del grup d'Atenció a les persones a la Fira Gran de Barcelona, que ens va facilitar contactes institucionals i ens va apropar al públic en general. I també apreciem la col·laboració del grup a l'acte d'homenatge al Dr. Luis Montes.

I.- Dades estadístiques de l'atenció a les persones a la seu central de Barcelona.

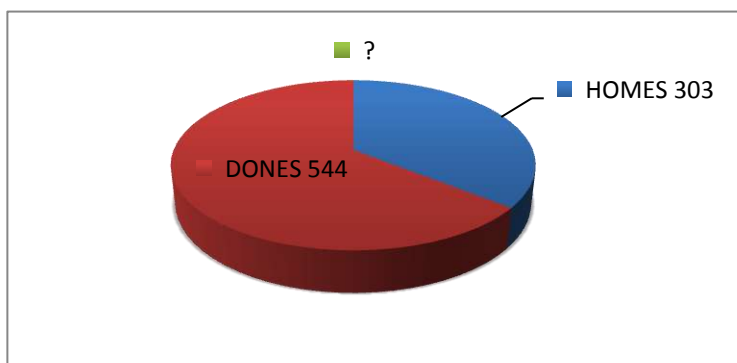
És fàcil mostrar, en una anàlisi estadística, les característiques de les visites que rebem i les consultes que atén l'equip d'Atenció a les Persones. Tot es sustenta en el bon tracte i acollida que duu a terme tot l'equip: feina callada i amb poca remor. Volem reconèixer aquí la seva tasca.

En el decurs d'aquest 2018 hem registrat un total de 847 demandes d'informació a la seu central de Portal de l'Àngel. Si ho comparem amb les dades de l'any anterior, en què es van registrar 764 demandes, hi ha hagut un increment de 83 gestions, el que representa un 10,87% d'augment. Aquestes dades no recullen la xifra de persones que s'han atès als altres grups d'atenció de la ciutat de Barcelona i ciutats properes, Lleida, Figueres, Girona i Tarragona que apareixeran a l'apartat propi.

Analitzant aquestes dades segons diverses variables, trobem els resultats següents:

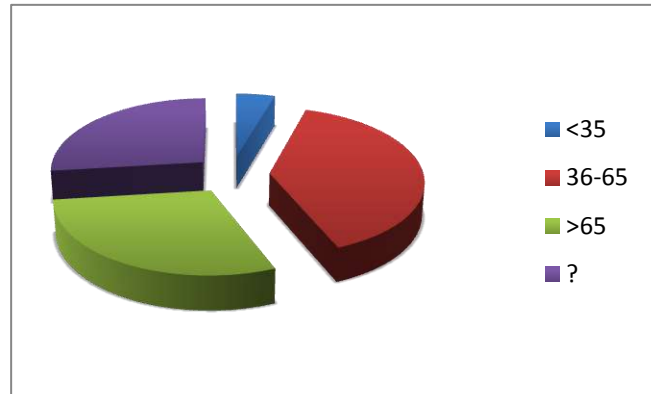
Gènere. D'aquestes 847 persones, 544 (64,23%) eren dones i 303 (33,77%) homes.

Gènere		
Homes	303	35,77%
Dones	544	64,23%
		100,00

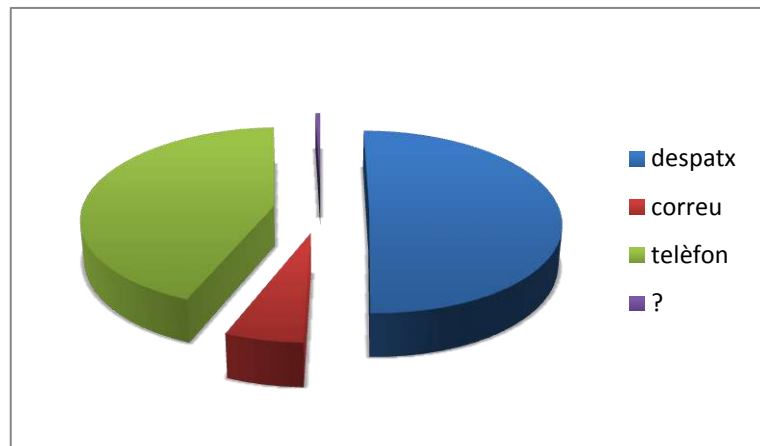
Edat. 39 persones (4,6%) eren menors 35 anys, 332 (39,2%) estaven entre els 36 i els 65 anys, 248 (29,28%) eren més grans de 65 i de 228 (26,92%) no hem recollit dades d'edat. Això és degut a que algunes de les consultes ens arriben per correu electrònic i, generalment, no fan constar l'edat. D'altra banda, si la consulta és telefònica, de vegades, també queda una mica forçat fer aquesta pregunta.

Edat		
<35	39	4,6%
36-65	332	39,2%
>65	248	29,28%
?	228	26,92%

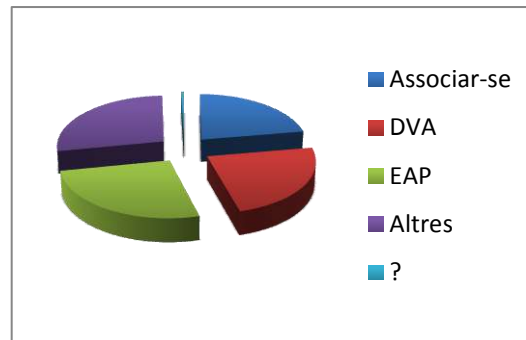
Mitjà de contacte. 427 persones (50,41) van venir al despatx, 368 (43,45%) es van posar en contacte amb nosaltres per telèfon i 48 (6,67%) ho van fer per correu electrònic.

Mitjà		
Despatx	427	50,41%
Correu	48	6,67%
Telèfon	368	43,45%

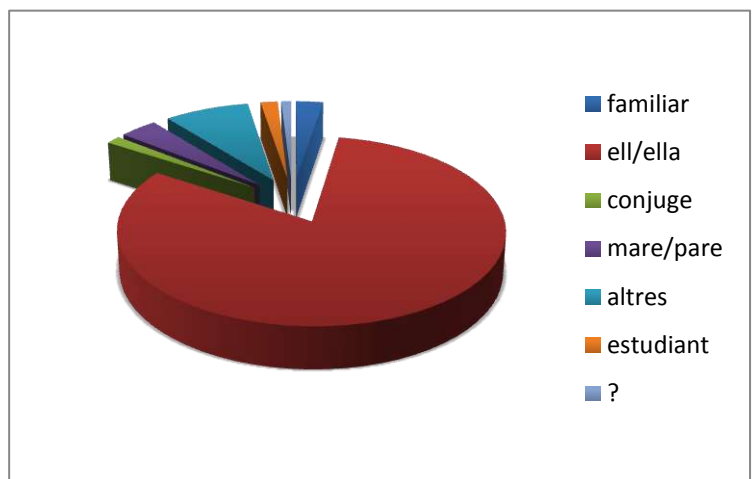
Motiu de la demanda d'informació. 189 persones (22,31%) es van associar, 199 (23,49%) van fer consultes sobre el DVA, 221 (26,09%) volien contactar amb l'EAP, 234 (27,63%) van fer consultes diverses i de 4 (0,47%) no ho vam anotar.

Informació		
Associar-se	189	22,31%
DVA	199	23,49%
EAP	221	26,09%
Altres	234	27,63%
No concretat	4	0,47%

Destí de la informació. 691 persones (81,58%) volien la informació per a elles, 12 (1,42%) per al cònjuge, 31 (3,66%) per a la mare o el pare, 69 (8,15%) per altres qüestions, 14 (1,65%) eren estudiants, 22 (2,6%) demanaven informació per algun familiar i de 8 (0,94%) no ho vam anotar.

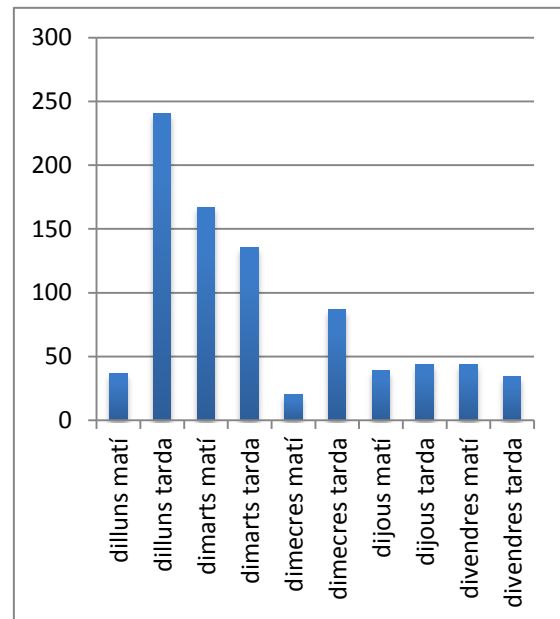
PER A:		
ell/ella	691	81,58%
Cònjuge	12	1,42%
mare/pare	31	3,66%
Familiar	22	2,60%
Altres	69	8,15%
Estudiant	14	1,65%
No ho sabem	8	0,94%

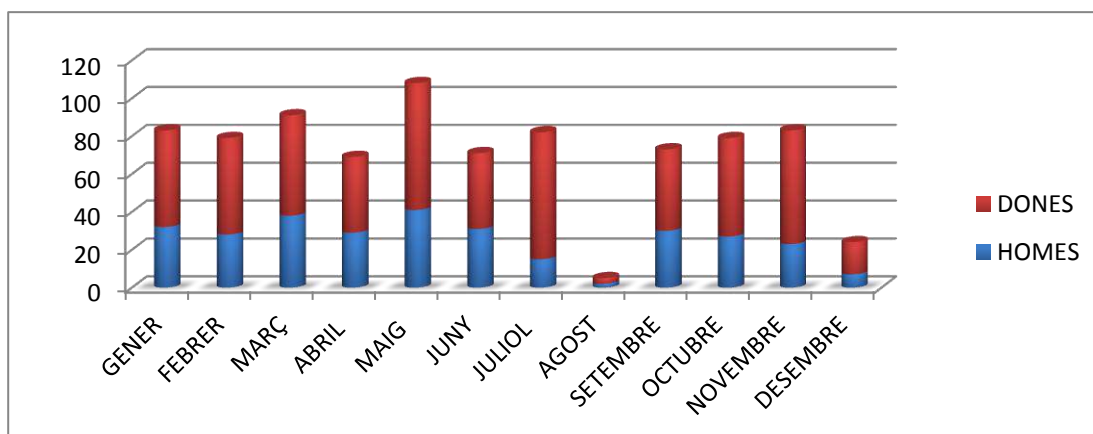
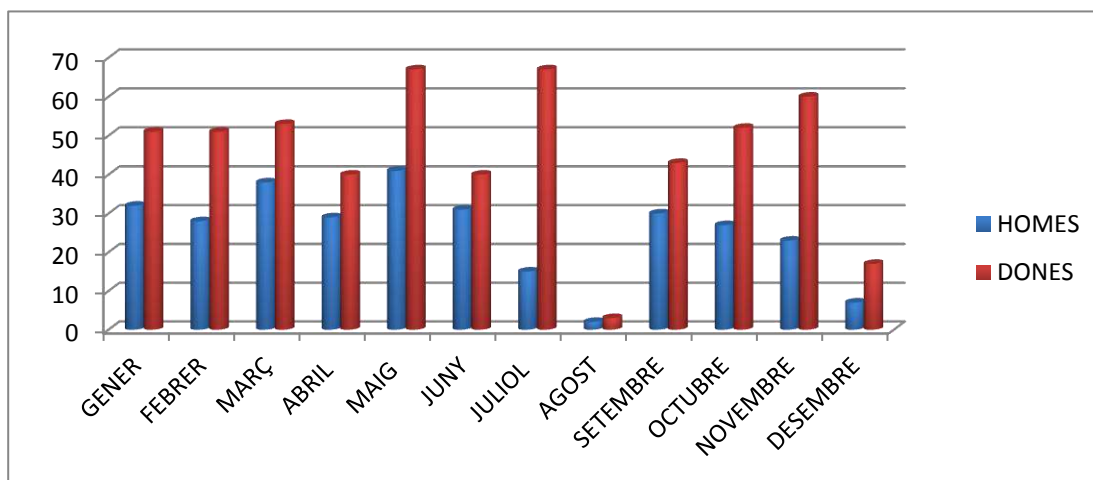
Com ens han conegut. En aquest apartat, cal destacar que un 36,37% de les persones han tingut notícia de DMD Cat a través de persones associades i d'amics; un 10,74% per consultes a la web; un 4,72% ha sigut per l'assistència a xerrades o actes; i un 2,24% a través de mitjans de comunicació.

Afluència setmanal. Els dies en què hi ha hagut més consultes es poden veure en el següent gràfic.

		nombre	%
dilluns	matí	37	4,37
Dilluns	tarda	240	28,34
Dimarts	matí	167	19,72
Dimarts	tarda	135	15,94
Dimecres	matí	20	2,36
Dimecres	tarda	87	10,27
Dijous	matí	39	4,6
Dijous	tarda	44	5,19
Divendres	matí	44	5,19
divendres	tarda	34	4,01

Afluència mensual. En els gràfics que es mostren a sota podeu veure l'afluència de persones durant els diferents mesos de l'any.

II.- Dades i accions dels punts d'informació locals.

Barcelona-El Clot. Centre Cultural La Farinera, Gran Via de les Corts Catalanes, 837

Horari d'atenció: dimecres de 12h a 13h

Voluntariat: Eulàlia Castanys Jarque, Teresa Gol Perlàsia i Armand Schumer.

Aquest punt d'informació de DMD al Clot es va obrir el dimecres 7 de març a l'Orfeó Marinenc, Avinguda Meridiana, 97. En aquest local vam organitzar una xerrada per presentar l'associació a la qual van assistir unes 6 persones. Després de les vacances d'estiu ens vam traslladar al Centre Cultural La Farinera, perquè el despatx que ens oferien era més adient i l'equip de la Farinera més empàtic amb DMD. El 13 de desembre es va fer un acte de presentació al qual van assistir representants del Consell del Districte, dels Serveis Socials i de diverses entitats del barri. L'any 2017 ha servit per donar-nos a conèixer entre les entitats i associacions del barri i preparar diverses activitats i xerrades de cara el 2019.

Barcelona-Sant Andreu. La Torre de la Sagrera, Berenguer de Palou 64-66

Horari d'atenció: dijous de 18h a 20h

Voluntariat: Assumpta Orodea i Agustí Camós, amb l'ajut en algunes ocasions de Marta Heras

La Torre de La Sagrera és un antic edifici neoclàssic, rehabilitat per a Ajuntament i destinat a equipament del barri. Per donar visibilitat a DMD dins d'aquest centre, vam programar un acte d'inauguració, que es va fer el 17 de maig. Van intervenir la Presidenta de DMD, Isabel Alonso i el Dr. Jordi Puigdollers, metge gerontòleg i antic director del servei PADES de Sant Andreu. Ens va acompanyar la Sra. Blanca Port, Consellera de Salut del Districte. Hi van assistir 63 persones.

Vam programar una trobada informativa al Centre Cívic de Sant Andreu, el 14 de juny. En el mes d'octubre es va publicar un article de DMD a *Tot Sagrera*, revista de difusió de l'Associació de Veïns de La Sagrera. També vam organitzar un taller de com fer el DVA, on van participar 11 persones. Vam finalitzar l'any amb una xerrada pública *La clau és meva. Drets al final de la vida*, a càrrec d'Isabel Alonso. Hi va haver una bona assistència.

Fins ara hem atès unes 20 persones, la major part contactes del barri que han volgut més informació. A partir d'aquestes gestions, dues persones han tramitat el seu Document de Voluntats Anticipades (DVA) i s'han fet sòcies de DMD. També hem informat a d'altres que preferien fer-ho davant de notari i hem atès a qui volia revisar algun document molt antic.

Sabadell. Centre Cívic de La Concòrdia. Carrer de Lusitània 3

Horari d'atenció: dimecres de 10h a 12

Voluntariat: Maria Benítez, Ma Teresa Carbonell, Eduard Casanovas

A Sabadell, al març de 2018, es va fer una trobada amb tots els socis i sòcies locals de DMD. Dues persones es van animar a fer la formació del voluntariat i durant el darrer trimestre de l'any la van completar, i es van incorporar al grup de voluntariat de Sabadell. Es va fer el registre de l'entitat a l'Ajuntament i es començà el tràmit per la moció municipal amb el regidor de Salut. Paral·lelament, es sol·licità un espai i s'inicià l'atenció a la ciutadania a l'octubre. Al finalitzar l'any s'han atès, al punt d'informació, un total de 12 persones que han demanat informació sobre drets sanitaris i el DVA.

També es va fer una trobada amb la direcció de la Corporació Sanitària Parc Taulí, conjuntament amb el regidor de Salut de l'Ajuntament i DMD, amb la finalitat de fer formació sobre final de vida al personal sanitari. També s'ha iniciat la formació als sanitaris dels CAPs Gràcia i Centre i, en el futur, es farà a la resta dels CAPs de Sabadell.

Segueix en tràmit la Moció Municipal en Suport a la Mort Digna, que ha estat aturada. S'ha tingut una entrevista amb la síndica de greuges de Sabadell.

Sant Cugat del Vallès. Casa de Cultura, Jardins del Monestir, carrer Castellví, 8

Horari d'atenció: dilluns de 12 a 13,30h.

Voluntariat: Consol Farràs, Montse Gifra i Nines Poves.

A l'inici d'any ja érem entitat al municipi i l'Ajuntament ja havia fet la Moció en Suport a la Mort Digna. Després del curs de formació inicial del voluntariat, que es va fer el mes de març a Sant Cugat, es va formar un equip de tres voluntàries per atendre a la ciutadania i organitzar activitats amb les entitats. Ens hem integrat a la Taula de Malalties Neurològiques i Càncer, del Departament de Benestar i Ciutadania de l'Ajuntament, participant-hi amb reunions mensuals.

Ens hem reunit amb la tinenta d'alcaldia per concretar accions després de la moció, amb la cap del Servei d'Educació de l'Ajuntament i amb el director dels CAPs de Sant Cugat. Hem assistit al Ple Municipal de juliol on es va presentar una segona moció conjunta dels grups municipals, en Suport a la Proposició de Llei per Regular l'Eutanàsia, i també, al juliol, al Ple Municipal de l'Entitat Menor de Valldoreix per la Moció en Suport al Dret a Morir Dignament i la despenalització de l'eutanàsia.

Hem impartit un taller sobre com fer el DVA al Casal d'Avis de Valldoreix, hem participat en diferents programes de Cugat.Cat, de la xarxa d'emissores locals, i en la Festa de Tardor, en l'espai de carpes de l'Ajuntament.

Durant el 2018 DMD Cat ha registrat un augment de 8 socis residents als barris de Sant Cugat i a les zones d'influència comercial i quotidiana. Hem atès 35 persones i hem constatat que després d'un acte o xerrada hi ha més moviment de persones que volen informació.

Com a actes destacables, podem esmentar:

9 d'abril: acte de presentació de DMD a Sant Cugat a la Casa de Cultura. Hi van participar Susanna Pellicer, tinenta d'alcaldia, Xusa Serra, infermera i antropòloga de l'HGC, i Isabel Alonso, presidenta de DMD-Cat.

15 de juny: a l'Ateneu Santcugatenc, conferència col·loqui *Morir dignament. Els drets que tenim i els que encara ens falten*, a càrrec de Isabel Alonso.

4 de juliol: matinal a Cugat Natura Centre Residencial, conferència col·loqui *Una etapa de la vida: morir dignament*, a càrrec de Teresa Gol i Glòria Cantarell.

26 de setembre: al Club Muntanyenc de Sant Cugat, conferència col·loqui *Decidir la pròpia mort: Xirinacs, Sampedro...*, a càrrec de Joan Parés i Isabel Alonso

Sant Pere de Ribes. Centre Cívic El Local, carrer Eduard Maristany

Horari d'atenció: dijous de 17h a 19h

Voluntariat: Lourdes Raja

Entre finals del 2017 i inicis del 2018, es van fer les gestions oportunes per sol·licitar a l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes la seva implicació per aconseguir facilitar el dret a morir dignament de la ciutadania del municipi.

Arran d'aquesta col·laboració, s'han mantingut diverses, amigables i productives converses amb la senyora alcaldessa i regidors i regidores. Durant el 2018, hem realitzat les següents accions:

3 d'abril: aprovació de la inscripció de DMD al registre municipal d'entitats.

11 de juliol: moció presentada pel grup municipal PdCAT i signada per la majoria del consistori.

17 d'octubre: presentació de DMD a la població – Casa de la Vila amb la participació de l'Alcaldessa, el Dr. Marcos Hourmann i Isabel Alonso, presidenta de DMD. Assistència de 50 persones aproximadament.

DMD, com a entitat registrada al municipi, forma part de la Taula de Gent Gran i del Consell Social de Sant Pere de Ribes. Dins dels diversos projectes per a dur a terme durant el pròxim any, 2019, hi ha l'obertura d'un punt d'informació de DMD a Vilanova i la Geltrú amb la voluntària Montserrat Robelló

Sitges. Gay Sitges Link (GSL), Joan d'Àustria, 1, 1r, 1a

Horari d'atenció: dilluns de 18h a 20h.

Voluntariat: Gine Albaladejo, Annie Bordez, Martin Montaner, Pere Vargas.

28 de març: vam tenir una reunió amb la regidora de benestar social.

24 d'abril: vam registrar DMD-CAT com associació de Sitges.

26 de juny: es va obrir el punt d'informació de DMD a Sitges a l'espai de l'associació Gay Sitges Link. Com a primera activitat, i per presentar l'espai, el grup local DMD-Sitges (dos voluntaris i dues voluntàries), vam organitzar una xerrada a la qual van assistir 25 persones.

26 de novembre: el ple de l'Ajuntament va presentar i aprovar la moció de suport a la mort digna per 19 vots a favor i una abstenció, la del regidor del PP. Abans de procedir a la votació, en la seva explicació de vot, els i les portaveus dels diversos grups

municipals van felicitar la iniciativa sorgida del grup local de Sitges i van manifestar la importància d'aquesta moció per al conjunt de la població.

11 de desembre: al local de DMD-Sitges vam començar a tramitar cinc Documents de Voluntats Anticipades i vam fer una nova associada.

A més, el grup local ha programat, per al 24 de gener de 2019, la conferència *La lluita pel dret a Morir Dignament, ahir i avui*, a càrrec d'Isabel Alonso, en l'espai de la Tertúlia Bohèmia, a la Societat recreativa El Retiro, espai on un any abans s'havia fet la primera xerrada i on es va demanar que la gent s'animés a associar-se i a fer el curs de voluntariat.

III.- Participació a la Fira Gran

Valorem molt positivament la bona disposició i col·laboració del voluntaris i voluntàries que hi van participar, tant per preparar tot el necessari per a la Fira com en l'atenció de l'estand i en l'organització de les dues activitats que vam oferir per al públic: xerrada sobre el dret a morir dignament i taller per a la elaboració del DVA.

Considerem que és una activitat apropiada per sensibilitzar i informar persones que potser, d'altra banda, no vindrien expressament al despatx de DMD.

En l'activitat de l'estand vam tenir 24 contactes d'institucions i vam informar i atendre 197 persones.

EQUIP D'ACOMPANYAMENT PERSONALITZAT (EAP)

Coordinació: Guillem Seva Gómez.

Voluntariat del grup (a finals del 2018): Gloria Cantarell Barella, Josie Franci Feliu, Joan Parés Grahit, Cristina Seoane Hening, Guillem Seva Gómez.

L'Equip d'Acompanyament Personalitzat (EAP) està format per professionals de diversos sectors. Comptem amb una psicòloga, una psicopedagoga, una metgessa, un metge i un infermer. Hem atès un total de 108 casos nous i hem continuat fent seguiment i atenció de casos atesos l'any 2017, amb la qual cosa la xifra de 108 casos augmenta considerablement.

La majoria persones ateses han estat dones i les edats, han estat compreses entre els 30 i els 90 anys. Com a patologies dominants, hem tingut les relacionades amb el càncer i les malalties neurodegeneratives, encara que el que més hem atès és persones

que, sense cap patologia en concret, sol·licitaven informació a l' EAP sobre els recursos disponibles.

Majoritàriament les actuacions de l'EAP han anat dirigides a explicar i lliurar (amb entrevista personalitzada) la *Guia d'Autoalliberament*, i a assessorar sobre el Document de Voluntats Anticipades (DVA) i els serveis de cures pal·liatives.

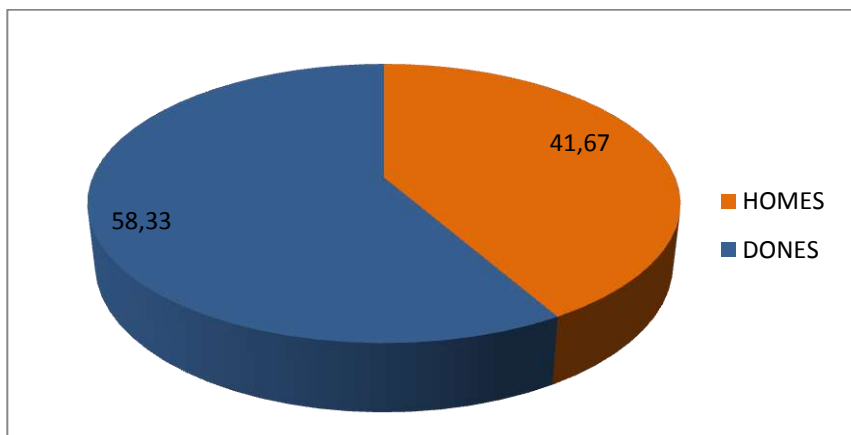
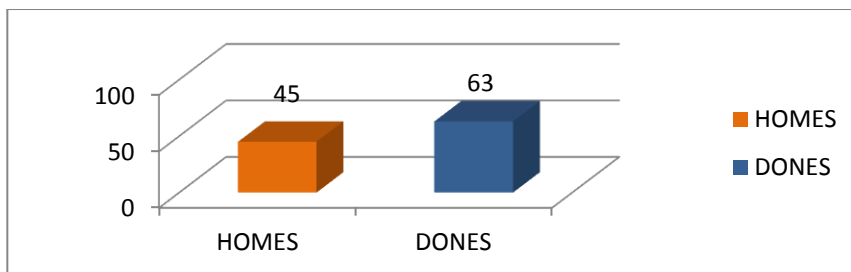
L'any 2019 estan previstes noves incorporacions a l'Equip d'Assessorament Personalitzat, la qual cosa permetrà donar encara millor atenció a les persones associades que ens la sol·liciten.

Us presentem a continuació un recull de dades de la feina feta per l'Equip:

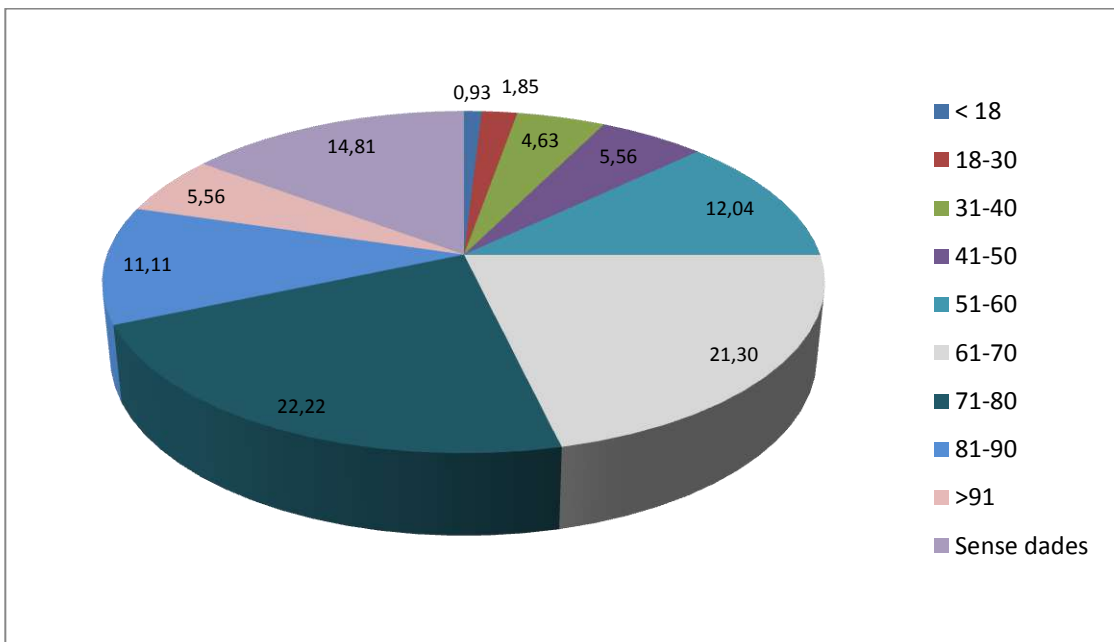
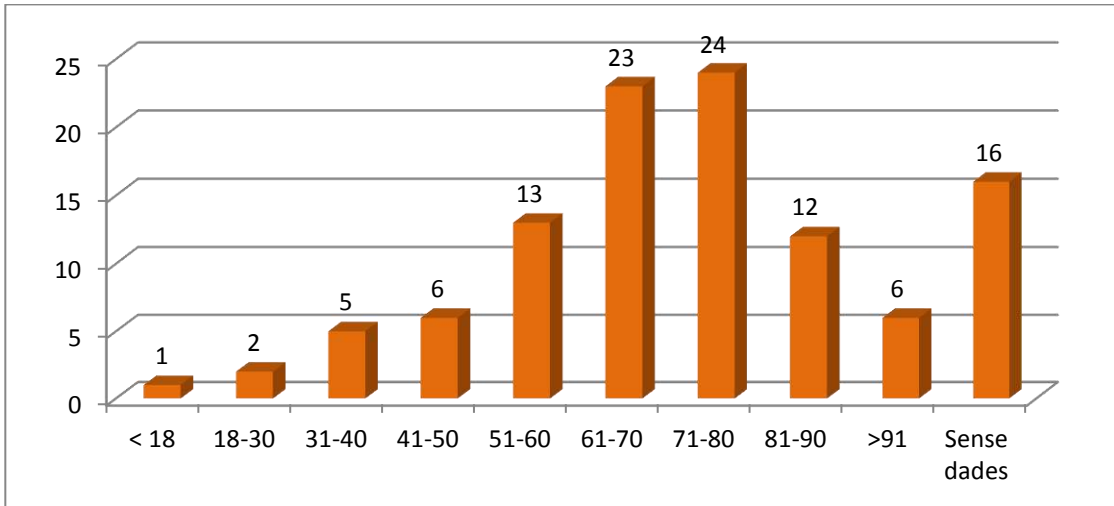
108

Total de casos nous atesos.

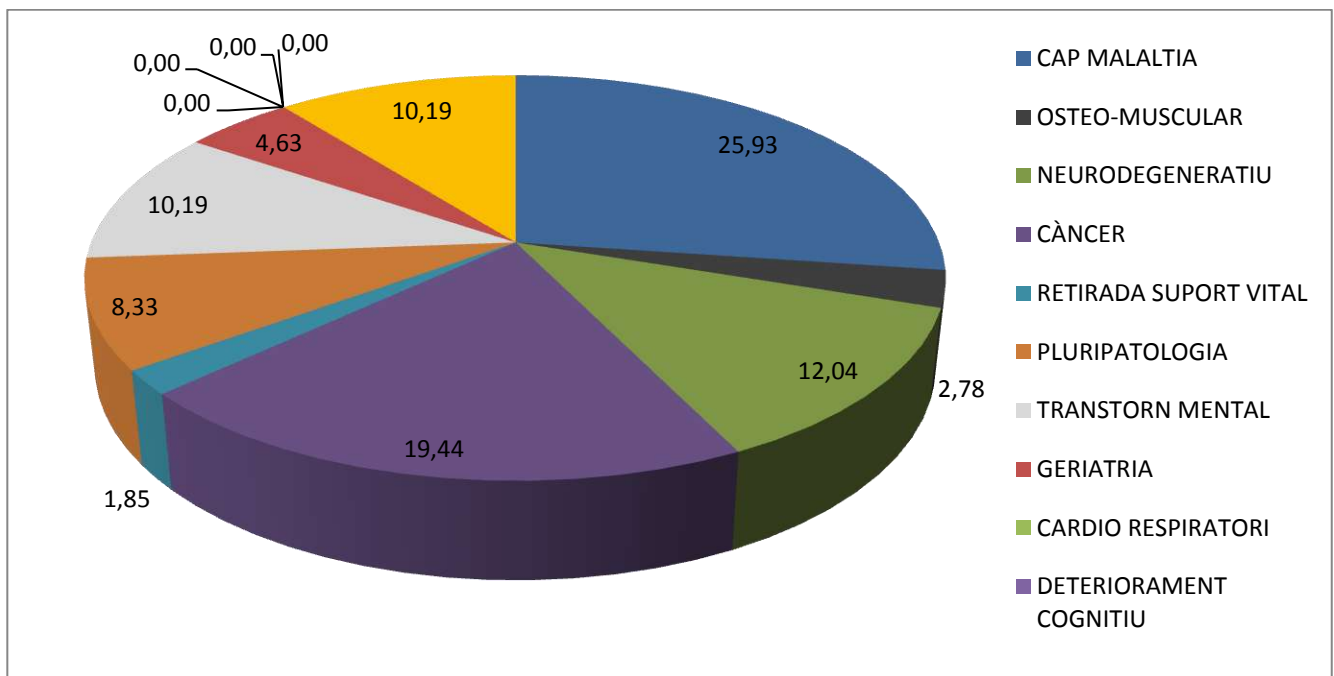
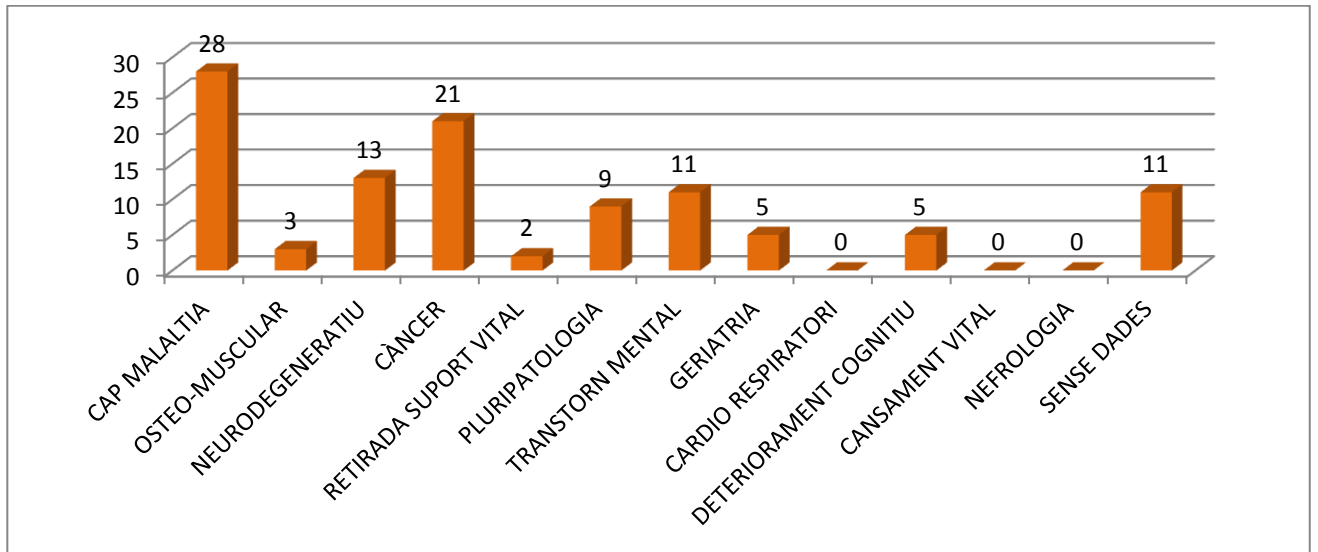
Segons l'indicador gènere (en termes absoluts i relatius):

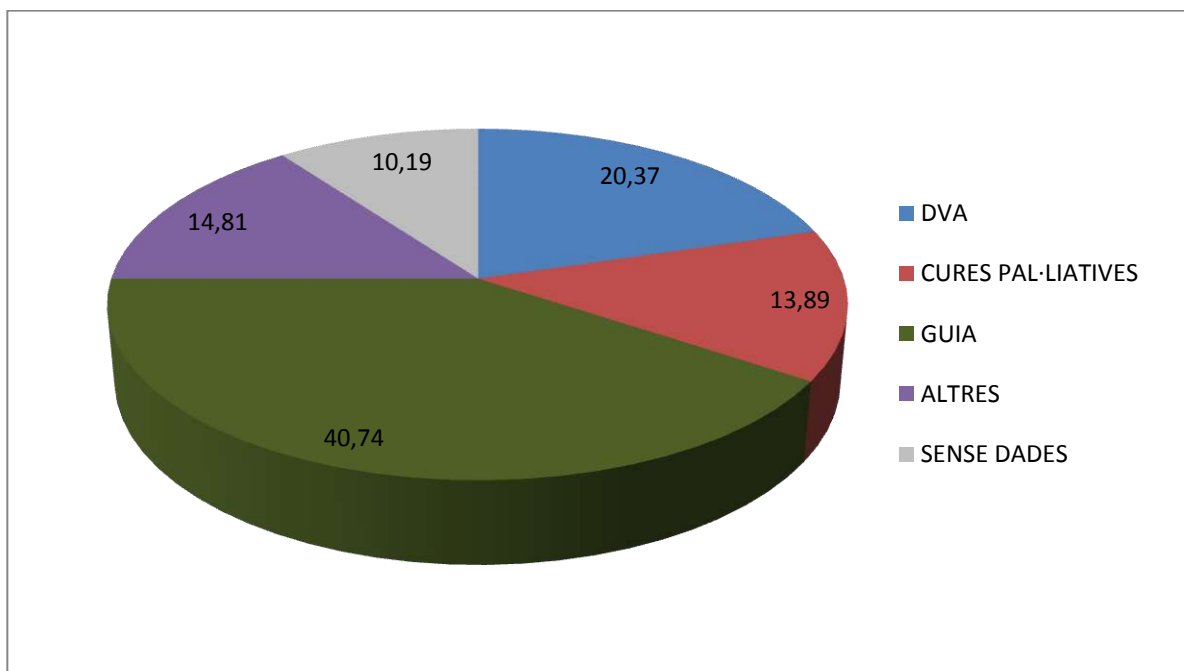
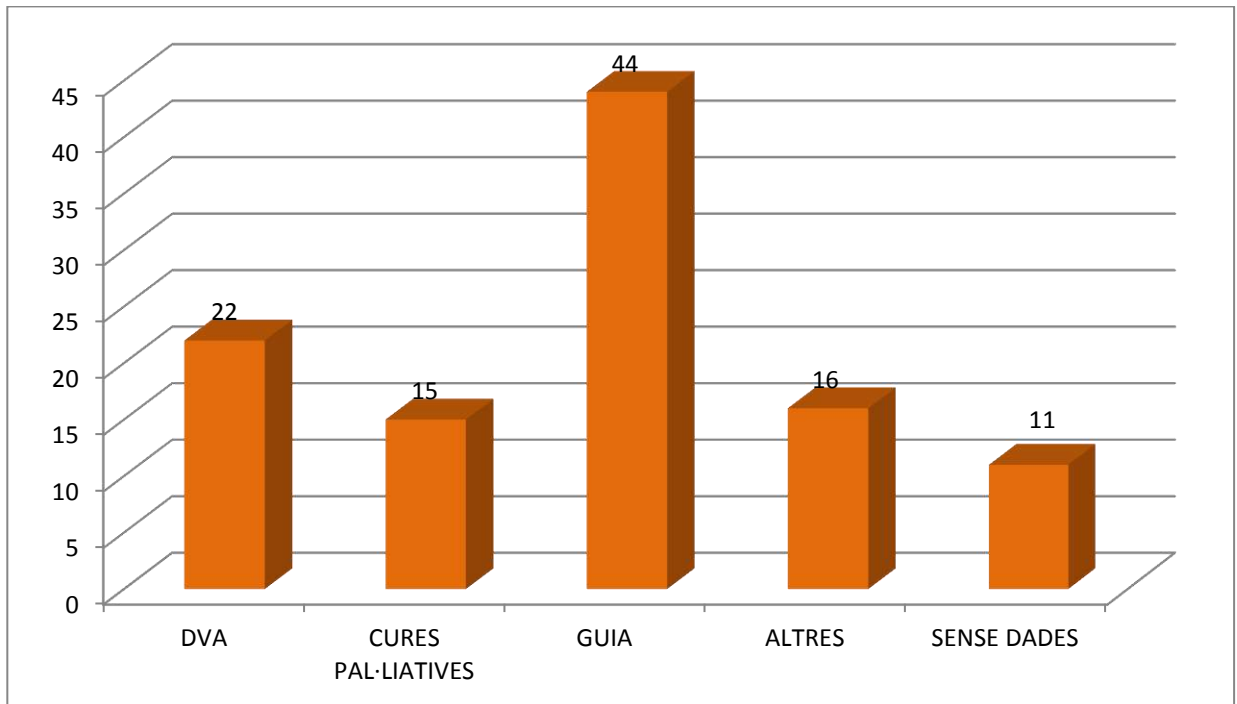
Segons l'indicador edat (en termes absoluts i relatius):

Segons el tipus de malaltia (en termes absoluts i relatius):

Segons el que es recomana (en termes absoluts i relatius):

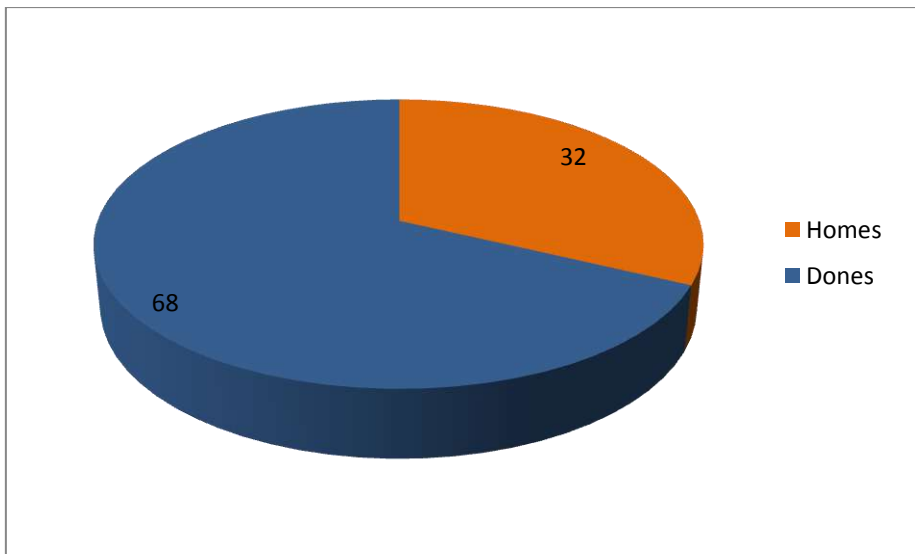
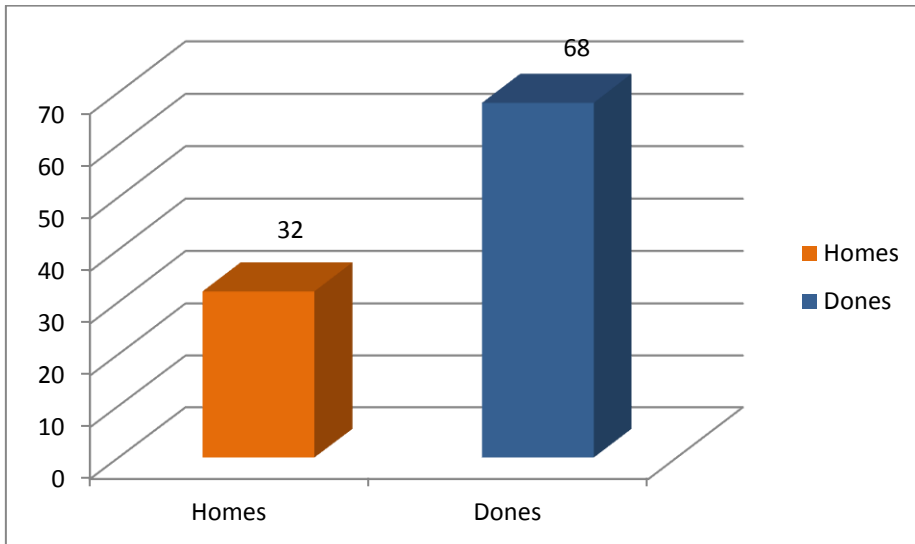
REGISTRE I ARXIU DEL DOCUMENT DE VOLUNTATS ANTICIPADES (DVA)

Coordinació: Josie Franci Feliu.

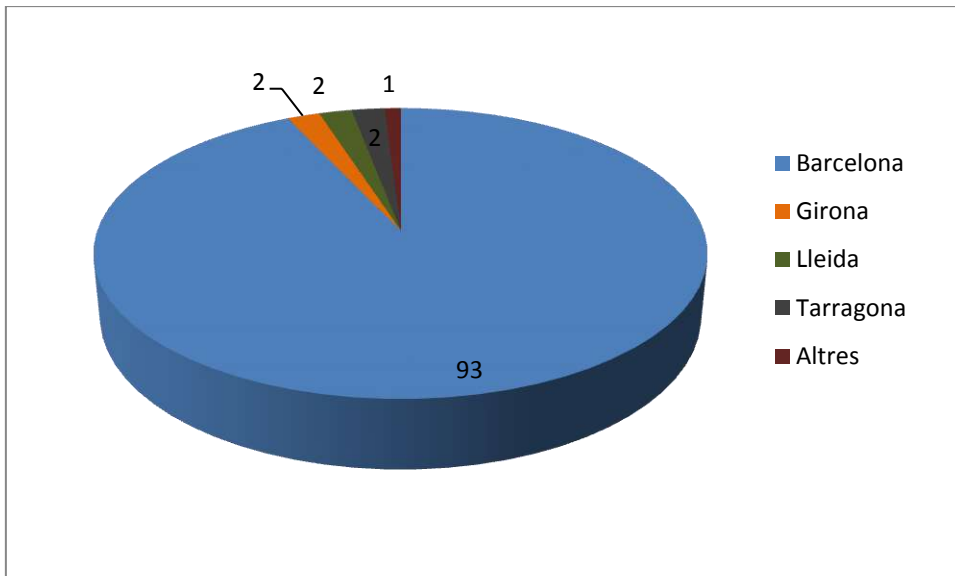
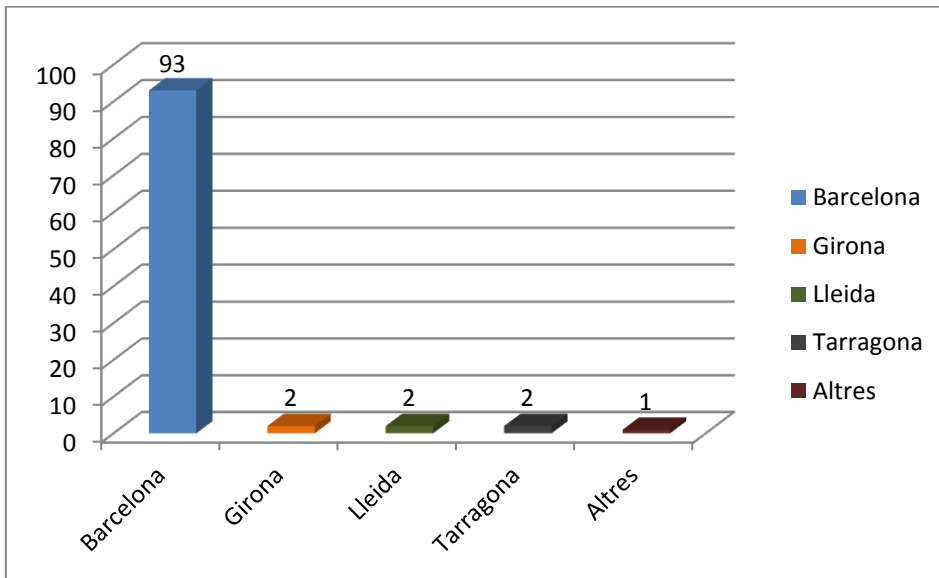
Voluntariat del grup: (a finals de 2018): Maria Marrugat Mir, Isabel Lasheras Allué, Glòria Moretones Suñol.

Dades del nombre de DVA registrats per DMD-Cat al Registre General del Departament de Salut i arxivats a la nostra seu:

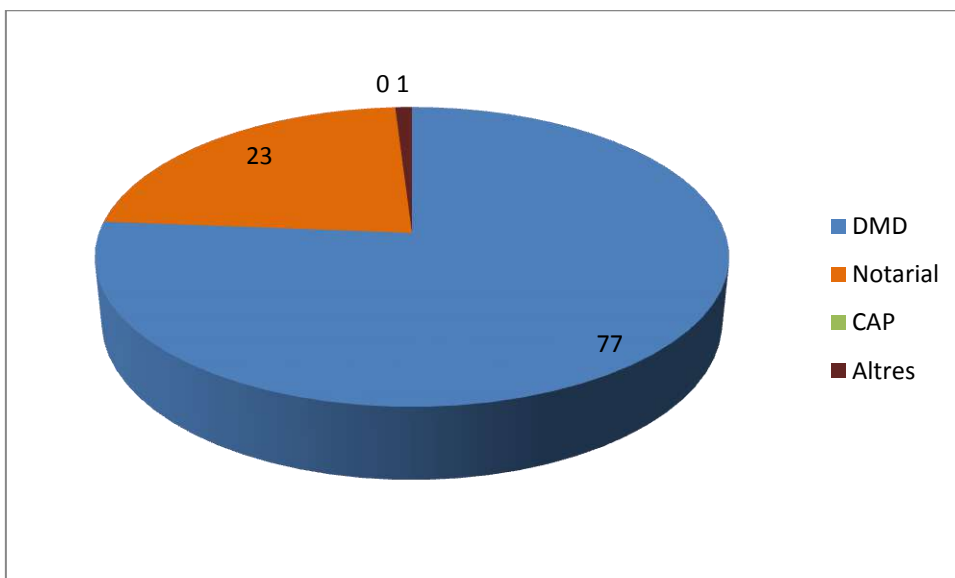
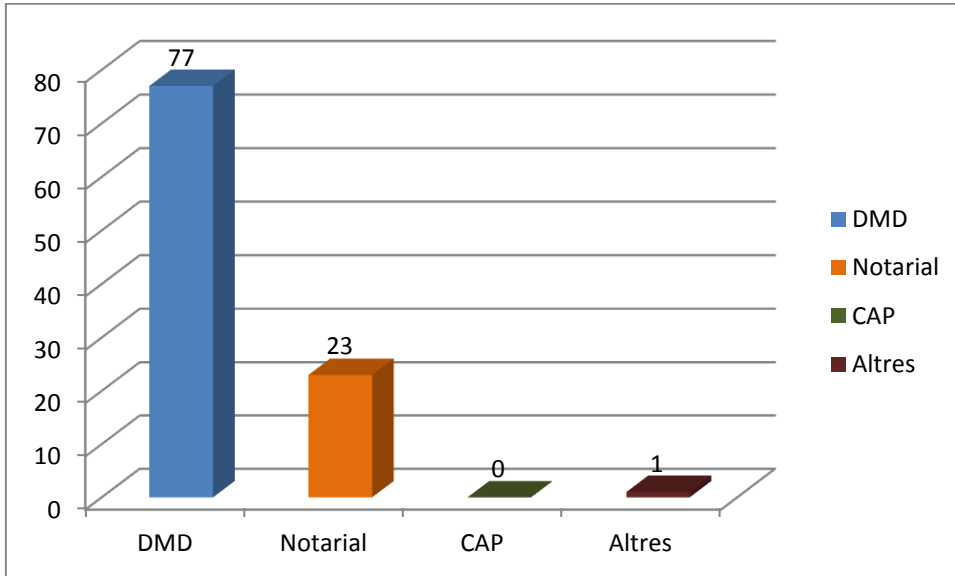
Segons l'indicador de gènere (en termes absoluts i relatius):

Segons l'indicador de lloc de residència, per província (en termes absoluts i relatius):

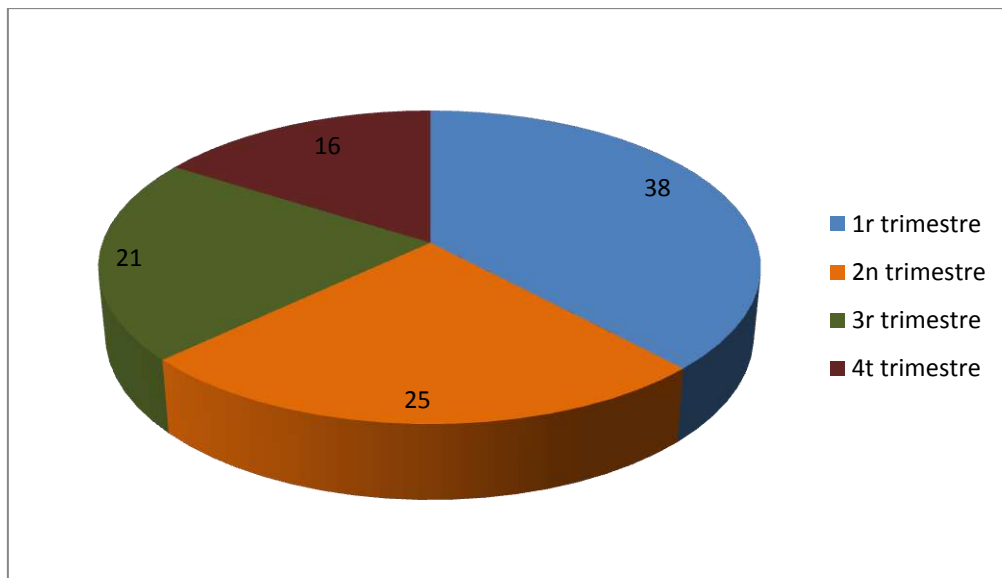
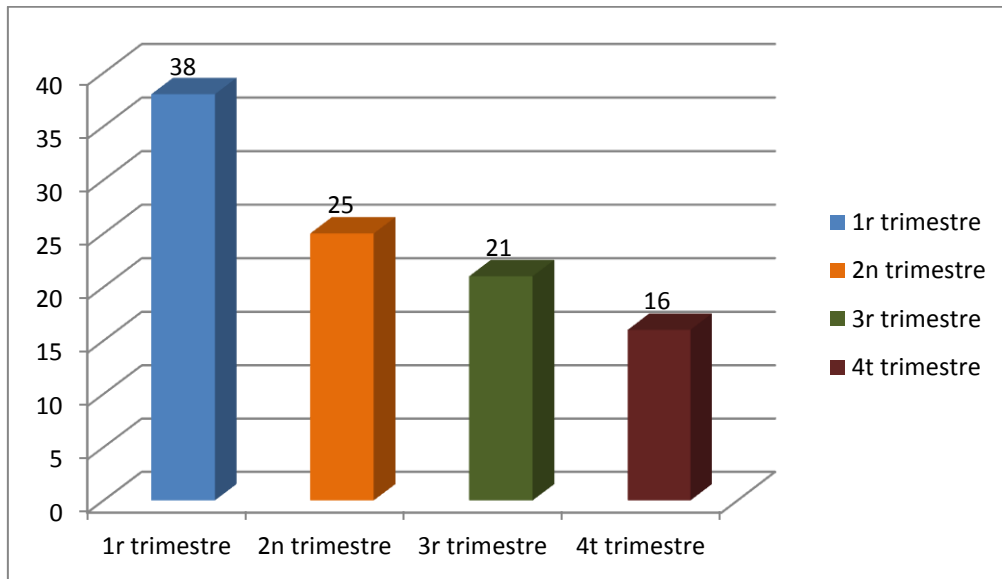

Segons els tipus (en termes absoluts i relatius):

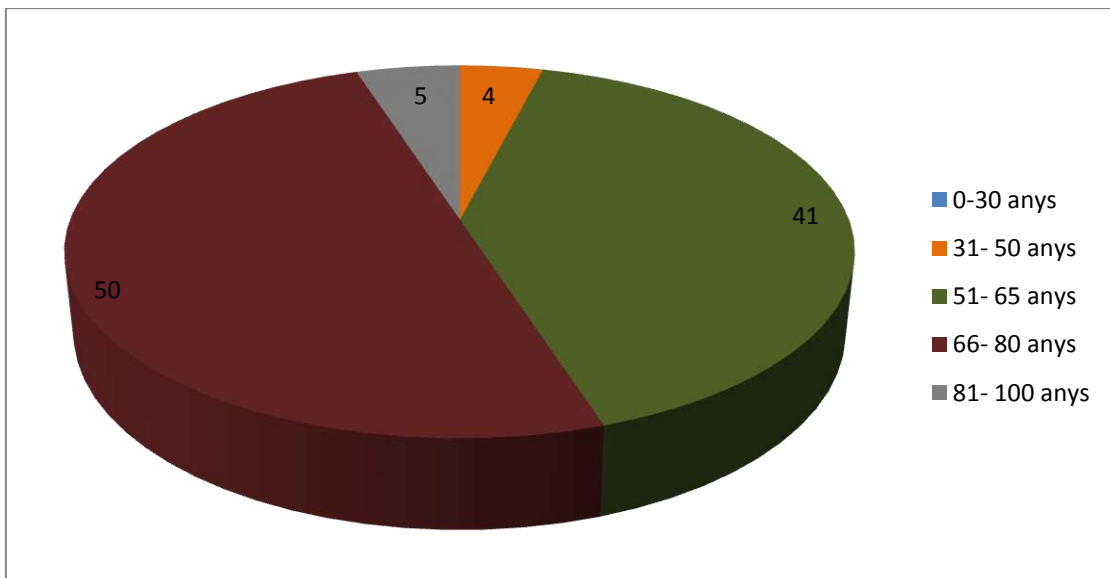
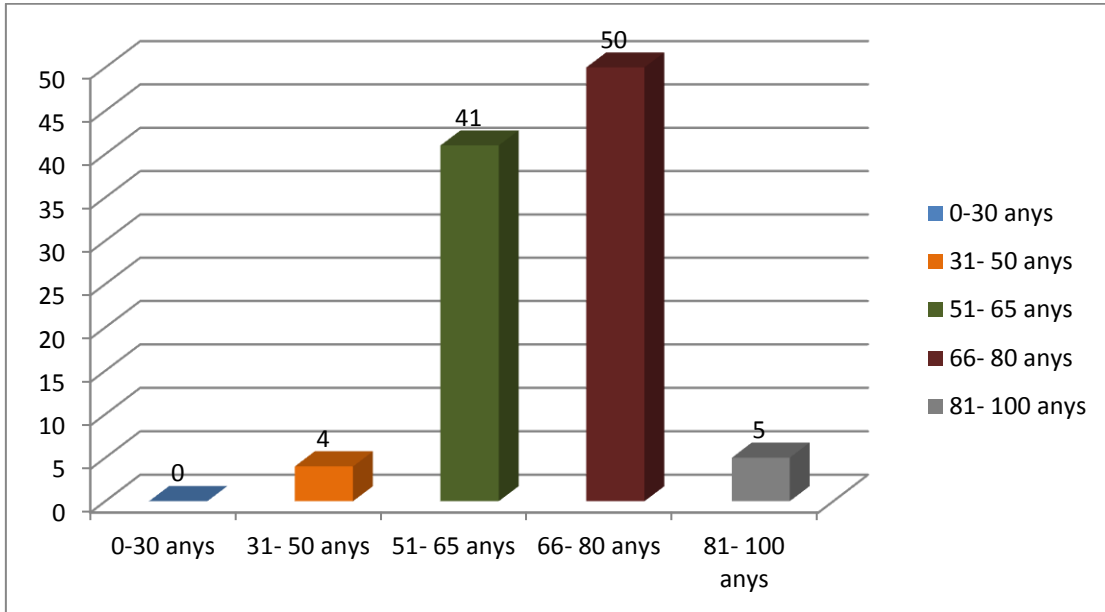

Segons l'indicador dates de gestió (en termes absoluts i relatius):

Segons l'indicador edat (en termes absoluts i relatius):

7) Activitats de difusió de DMD-CAT. Conferències, xerrades, cinefòrums, col·loquis i jornades

---

Coordinació: Albert Rey Sevilla (fins a febrer) i Marta Heras Pérez (a partir de març)

Voluntariat del grup (a finals del 2018): **Màrqueting:** Glòria Moretones Suñol. **Suport de gestió central:** Maria Marrugat Mir. **Conferenciants:** Albert Rey Sevilla, Agustí Camós Cabeceran, Cristina Seoane Hening, Glòria Cantarell Barella, Isabel Alonso Dávila, Maria Correa Cervilla, Nani Hidalgo Villarroya, Teresa Gol Perlàsia, Xavier Gol Perlàsia. **Girona:** Cristina Vallès Orianne, Elvira Pujol Font i Enric Blavi Mañé. **Lleida:** Concepció Canut i Farré, Josep Mitjana Berdié i Rafael Batig Casterad. **Tarragona:** Marta Allué Martínez i Neus Gimeno Pina.

Durant l'any 2018, el grup de xerrades de DMD ha organitzat, o ha participat, en un total de 190 activitats de difusió (conferències, xerrades, cinefòrums, col·loquis i jornades), la qual cosa significa 79 activitats més que l'any 2017, que ja havia sigut d'una gran expansió en relació a aquest tema. Respecte al nombre de persones assistents a alguna d'aquestes activitats han estat, al 2018, 5.452, la qual cosa també significa un gran augment respecte a les 3.800 persones de públic que vam tenir al 2017, any que ja havia experimentat un gran increment, com ja hem assenyalat. Una part d'aquest creixement està relacionat amb l'exposició "La mort, digna i il·lustrada" i el conjunt d'activitats paral·leles a la mateixa: inauguracions, visites guiades, activitats per a grups d'estudiants, cinefòrums, conferències i xerrades als llocs expositius coincidint amb la presència de l'exposició, etc. Una descripció més detallada de les activitats lligades a l'exposició, la podeu trobar a l'apartat del grup local de Girona-Figueres i del grup d'educació d'aquesta memòria i a la memòria presentada per a la justificació de la subvenció que l'Ajuntament de Barcelona ens va donar per moure l'exposició per tres centres cívics de la ciutat: CC Urgell, CC Torrellobeta i CC Tomasa Cuevas i que trobareu com a annex d'aquesta memòria. També hem d'assenyalar l'augment de les activitats a Lleida i Girona i de les xerrades per a professionals sanitaris dels CAPS i del món hospitalari. A tot això, s'han de sumar les activitats realitzades a centres educatius de primària i secundària, i les de formació del professorat, que no apareixen ressenyades a aquest punt, però que trobareu al punt 9 d'aquesta memòria, que recull l'activitat del grup professional d'educació.

Com l'any passat, la distribució mensual ha estat irregular, degut als períodes de vacances: les xerrades s'han concentrat en els períodes compresos entre la segona quinzena de gener i el mes de juny i entre la segona quinzena de setembre i el mes de novembre. Els mesos amb més activitats han sigut: abril (31), maig (30) i octubre (27).

Hem de destacar que hem incorporat nous formats de xerrades, alguns d'ells lligats també a l'exposició "La mort, digna i il·lustrada", i que han augmentat el nombre de cinefòrums sobre pel·lícules i curts de ficció. Recollim aquí les xerrades per mesos (amb la suma mensual de persones assistents) i els llocs de realització.

GENER: 10 activitats. Barcelona: 6, Girona: 2, Lleida: 1, Tarragona: 1 (524 assistents).

10

General d' Estudis (Lleida). A càrrec de Concepció Canut Farré. "El dret a morir dignament, un dret humà".

12

Casa Empordà (Girona). A càrrec de Cristina Vallés Oriane i Isabel Alonso Dàvila. Inauguració de l'exposició "La mort digna i il·lustrada". 20 aniversari de la mort de Ramón Sampetro.

16

Vocalia de Dones de l'Associació Rocafonda (Mataró). A càrrec d'Isabel Alonso Dàvila i Nani Hidalgo Villarroya. "La mort digna".

17

Ràdio Jove Reus (Reus, Tarragona). A càrrec de Neus Gimeno. "El dret a morir dignament, un dret humà".

23

Vocalia de Dones de l'Associació Rocafonda (Mataró). A càrrec de Teresa Gol Perlàsia. "Morir dignament. Cinefòrum amb la pel·lícula *Corazón Silencioso*".

23

Centre Cívic Sagrada Família (Barcelona). A càrrec de Nani Hidalgo Villarroya, Cristina Vallès Oriane i d'altres. "Trencar el tabú de la mort a l'ensenyament".

25

Llibreria Alibri (Barcelona). A càrrec d'Isabel Alonso Dàvila i d'altres. "Presentació del número 210 de la *Revista de Treball Social: La mort, una qüestió de vida. Fent treball social*".

26

Hospital de Bellvitge, Servei UFELA (L'Hospitalet). A càrrec d'Isabel Alonso Dàvila i Albert Rey Sevilla. "Els drets al final de la vida".

30

Biblioteca Municipal l'Ateneu (Esparraguera). A càrrec de Teresa Gol Perlàsia. "El dret a morir dignament, un dret humà".

31

Col·legi de Treballadors/es socials (Girona). A càrrec de Cristina Vallés Orianne i Enric Blavi Mañé. "El dret a morir dignament, un dret humà".

FEBRER: 12 activitats. Barcelona: 7, Girona: 3, Lleida: 1, Tarragona: 1 (324 assistents).

01

Associació Dret a Morir Dignament (Barcelona). A càrrec de Lourdes Raja Montserrat, Rosa Valentín González i Sara Estrada Galés. "Esmorzar-Tertúlia".

08

Consell de Salut (Barcelona). A càrrec d'Isabel Alonso Dávila. "El dret a morir dignament, un dret humà".

08

Cercle Esport (Girona). A càrrec d'Isabel Alonso Dávila i Cristina Vallés Orianne. "Tres curts de ficció i dos testimonis reals per a una reflexió sobre la mort digna".

09

Associació Ciutadana dels drets de les dones (Sant Andreu, Barcelona). A càrrec d'Isabel Alonso Dávila. "Morir dignament, dels drets que ja tenim als que encara ens falten".

13

Seu de la Federació del PSC de Barcelona (Barcelona). A càrrec de Xavier Gol i d'altres. "Taula Rodona: Parlem de l'eutanàsia".

15

Centre de Recursos Pedagògics (Lleida). A càrrec de Nani Hidalgo Villarroya. "Presentació del número monogràfic de *Perspectiva Escolar*".

16

Creu Roja (Girona). A càrrec d'Isabel Alonso Dávila i Gloria Cantarell Barella. "Els drets de les persones al final de la vida".

21

Col·legi de Psicologia (Tarragona). A càrrec d'Isabel Alonso Dávila i d'altres. "Taula Rodona: Dret a morir dignament" a partir de la projecció del curtmetratge *Anhela* de Diego Rufo".

22

CAP Taiala (Girona). A càrrec de Cristina Vallés Orianne i Gloria Cantarell Barella. “Presentació de l’ Associació DMD”.

23

Fòrum d’estudiants d’infermeria de la UPF. Tecnocampus de Mataró (Mataró). A càrrec d’Isabel Alonso Dávila i Gloria Cantarell Barella. “Parlem de l’eutanàsia”.

27

Universitat de Barcelona. Grau de Treball Social (Barcelona). A càrrec d’Isabel Alonso Dávila. “El dret a morir dignament vist des del Treball Social i la Salut”.

28

Biblioteca Municipal (Argentona). A càrrec d’Isabel Alonso Dávila. “Morir dignament: El dret a fer un Document de Voluntats Anticipades”.

MARÇ: 20 activitats. Barcelona: 12, Lleida: 8, Tarragona: 1 (437 assistents).

01

Associació de Veïns del Carrer Sant Ramón (Cerdanyola del Vallés). A càrrec de Maria Correa Cervilla. “El dret a morir dignament, un dret humà”.

02

IES Torrelles del Llobregat (Torrelles del Llobregat). A càrrec de Nani Hidalgo Villarroya. “La mort digna a través de la mirada audiovisual”.

02

Oficina del Parlament Europeu (Barcelona). Taula rodona municipalista. Projecte “Ciutats Europees per la mort digna”. Subvencionat per l’Ajuntament de Barcelona.

06

Casal de Gent Gran del Baix Guinardó (Barcelona). A càrrec de Teresa Gol Perlàsia. “El dret a morir dignament, un dret humà”.

07

Associació de Veïns Peramàs-Esmandies (Mataró). A càrrec d’Isabel Alonso Dávila. “Tres curts de ficció, dos testimonis reals i dos espots publicitaris per a una reflexió sobre la mort digna”.

07

Facultat de Psicologia (Lleida). A càrrec de Concepció Canut Farré i Josep Mitjana Berdié. “El dret a morir dignament, un dret humà”.

07

Creu Roja (Lleida). A càrrec de Concepció Canut Farré. “Lliures fins al final”.

09

Biblioteca de Belianes (Belianes, Lleida). A càrrec de Concepció Canut Farré. “Morir dignament, un dret humà”.

09

Gent Jubiloh (FEDEcat, Barcelona). A càrrec d’Isabel Alonso Dávila. “Dret a morir dignament, dels drets que ja tenim als que encara ens falten”.

12

Biblioteca Zona Nord (Barcelona). A càrrec d’Isabel Alonso Dávila. “Cinefòrum amb la pel·lícula *Tapas*”.

12

Biblioteca Montserrat Roig (Barcelona). A càrrec d’Albert Rey Sevilla. “El dret a morir dignament, un dret humà”.

14

Creu Roja (Lleida). A càrrec de Concepció Canut Farré. “Lliures fins al final”.

14

General d’estudis (Lleida). A càrrec Concepció Canut i Farré i Josep Mitjana Berdié. “El dret a morir dignament, un dret humà”.

15

Institut Municipal d’Educació (IMEB) (Barcelona): A càrrec de Nani Hidalgo Villarroya. “Presentació de DMD al Consell Escolar de Barcelona”.

16

Facultat d’Infermeria (Lleida). A càrrec d’Isabel Alonso Dávila, Nani Hidalgo Villarroya i Gloria Cantarell Barella. “El dret a morir dignament, un dret humà”.

16

Biblioteca (Belianes, Lleida). A càrrec d’Óscar Sánchez. “Cinefòrum amb la pel·lícula *Truman*”.

20

Casal Gent Gran Joan Maragall (Barcelona). A càrrec de Gloria Cantarell Barella i Teresa Gol Perlàsia. “El dret a morir dignament, un dret humà”.

22

Biblioteca Pública (Tarragona). A càrrec de Neus Gimeno Pina. “El dret a morir dignament, un dret humà”.

22

FedeCat (Barcelona). Assemblea General DMD-CAT i conferència de Ramon Camats i Guàrdia, professor de la Universitat de Lleida.

28

Facultat de Psicologia i Treball Social (Lleida). A càrrec de Concepció Canut Farré. “El dret a morir dignament, un dret humà”.

ABRIL: 31 activitats. Barcelona: 12, Girona: 9, Lleida: 9, Pamplona: 1 (915 assistents).

03

Universitat de Barcelona, Escola de Treball Social (Barcelona). A càrrec d'Isabel Alonso Dávila. Participació en l'assignatura Treball Social i Salut.

05

Escola de Mestres (Girona). A càrrec de Nani Hidalgo Villarroya, Isabel Alonso Dávila i Cristina Vallès Oriane. "Trencar el tabú de la mort a l'ensenyament".

05

Biblioteca Central Tecla Sala (L'Hospitalet de Llobregat). A càrrec de Teresa Gol Perlàsia. "El dret a morir dignament, un dret humà".

06

Associació Amics de Tagamanent (Tagamanent). A càrrec de Marià Gómez. "El testament vital i la mort digna".

06

Universitat de Lleida, Facultat de Treball Social (Lleida). A càrrec de Concepció Canut Farré. "Lliures fins al final".

09

Casa de Cultura (Sant Cugat del Vallès). A càrrec de Consol Farràs i Grau, Isabel Alonso Dávila i d'altres. "Presentació de DMD-CAT".

09

Casal de Gent Gran Ca l'Isidret (Barcelona). A càrrec d'Isabel Alonso Dávila. "El Document de Voluntats Anticipades (DVA)".

11

Càpsula de Formació (Lleida). A càrrec de Concepció Canut Farré. "Morir dignament, un dret humà".

12

Screen Box Funàtic (Lleida). A càrrec d'Óscar Sánchez. "La clau és meva... i en porto sis. Amb la pel·lícula *Vivir para dentro*".

13

Aula de Gent Gran (Vilanova i la Geltrú). A càrrec d'Isabel Alonso Dávila. "El dret a morir dignament, un dret humà".

13

Centre Cívic Sant Narcís (Girona). A càrrec d'Elvira Pujol Font. "El dret a morir dignament, un dret humà".

15

Centre Cívic Sant Narcís (Girona). A càrrec d'Isabel Alonso Dávila. "Reflexió sobre la mort digna a partir de tres curts de ficció i dos testimonis reals".

16

Associació Espanyola contra el Càncer (Lleida). A càrrec de Concepció Canut Farré. "El dret a morir dignament, un dret humà".

17

Seu del PSC-Barcelona (Barcelona). A càrrec de Teresa Gol Perlàsia. "Taller sobre el DVA".

17

Centre Integral de Psiquiatria i Psicologia Clínica (Barcelona). A càrrec d'Agustí Camós Cabeceran. "El dret a morir dignament".

18

Càpsula de formació (Lleida). A càrrec de Concepció Canut Farré. "Morir dignament, un dret humà".

19

Casa de Cultura Girona (Girona). A càrrec de Cristina Vallés Oriane i Alba Falgarona. Inauguració de l'exposició "La mort, digna i il·lustrada".

19

Ajuntament de Lleida. Àrea de Salut Pública (Lleida). A càrrec de Concepció Canut Farré i Josep Mitjana Berdié. "El dret a morir dignament, un dret humà".

19

Screenbox Funàtic (Lleida). A càrrec d'Óscar Sánchez. "La clau és meva... i en porto sis. Amb la pel·lícula *Los demás días*".

19

Universidad Pública de Navarra (Pamplona). A càrrec de Nani Hidalgo Villarroja, Isabel Alonso Dávila i d'altres. "Rompiendo el tabú de la muerte en la enseñanza: cine y textos filosóficos".

20

Casa Cultura (Girona). A càrrec d'Enric Blavi Mañé. Visita guiada a l'exposició "La mort, digna i il·lustrada".

23

Casal Joan Casanelles (Barcelona). A càrrec d'Isabel Alonso Dávila. "Reflexió sobre la mort digna, a través de tres curts i dos testimonis reals".

24

CAP Les Hortes (Barcelona). A càrrec de Nani Hidalgo Villarroya. “El document de voluntats anticipades”.

24

Col·legi de Treballadors Socials (Lleida). A càrrec de Concepció Canut Farré i Josep Mitjana Berdié. “El dret a morir dignament, un dret humà”.

24

Casa de Cultura (Girona). A càrrec d’Isabel Alonso Dávila. Presentació de l’associació DMD. Activitat paral·lela a l’exposició “La mort, digna i il·lustrada”.

25

Casa de Cultura (Girona). A càrrec d’Enric Blavi Mañé. Visita guiada a l’exposició “La mort, digna i il·lustrada”.

25

Casa de Cultura (Girona). A càrrec de Cristina Vallés Orianne i Enric Blavi Mañé. “Diòptria, presentació dels serveis educatius del dol i presentació a mestres”.

26

Screen Box Funatic (Lleida). A càrrec d’Óscar Sánchez. “La clau és meva... i en porto sis. Amb la pel·lícula *No sé decir adiós*”.

26

Espai en Família (Girona). A càrrec de Cristina Vallés Orianne i Alba Falgarona. Activitat paral·lela a l’exposició “La mort, digna i il·lustrada”.

26

CAP Guineueta. Espai de Salut Comunitària (Barcelona). A càrrec de Teresa Gol Perlàsia. “El Document de Voluntats Anticipades”.

27

Casal Gent Gran Mossèn Clapés (Barcelona). A càrrec d’Isabel Alonso Dávila. “Tres curts de ficció, dos testimonis reals i dos espots publicitaris per a reflexionar sobre la mort digna”.

MAIG: 30 activitats. Barcelona: 19, Girona: 2, Lleida: 5, Tarragona: 3, Madrid: 1 (894 assistents).

03

Congrés del Diputats. Sala Ernest Lluch (Madrid). “Taula rodona: La llibertat al final de la vida i la despenalització de l’eutanàsia”.

03

Residència Serafí Casanoves (Lleida). A càrrec de Concepció Canut Farré. “Morir dignament, un dret humà”.

03

Oficina Comarcal de Turisme (Lleida). A càrrec de Concepció Canut Farré. “Morir dignament, un dret humà”.

04

Taller del Café de l’Orfeó (Vic). A càrrec d’Isabel Alonso Dávila i Albert Rey Sevilla. “El dret a la mort digna”.

08

Casal Verneda Alta (Barcelona). A càrrec de Teresa Gol Perlàsia. “El dret a morir dignament, un dret humà”.

09

Biblioteca Xavier Benguerel (Barcelona). A càrrec de Nani Hidalgo Villarroya. “Reflexió sobre la mort digna, a partir de tres curts i dos testimonis reals”.

09

Espai Gent Gran Montserrat Olivella (Barcelona). A càrrec d’Isabel Alonso Dávila. “Morir dignament: els drets que tenim i els que encara ens falten”.

10

CAP Roger de Flor (Barcelona). A càrrec de Teresa Gol Perlàsia. “El dret a morir dignament, un dret humà”.

11

Facultat d’Infermeria (Igualada). A càrrec d’Isabel Alonso Dávila i Gloria Cantarell Barella. “El concepte de Mort Digna a l’assignatura de Cures Pal·liatives. Taller de Document de Voluntats Anticipades (DVA)”.

15

Col·legi Notarial de Catalunya (Barcelona). A càrrec, Nani Hidalgo Villarroya, Núria Terribas, Pascual Ortuño i d’altres . “Taula Rodona: El testament vital: història i present”.

15

Casa de Cultura (Girona). A càrrec de Cristina Vallés Orianne. “Dos curts de ficció i un testimoni real per una reflexió sobre el dret a morir dignament”.

15

ABS (Barcelona). A càrrec de Teté González Álvarez. “Presentació de DMD-CAT”.

16

Casa de Cultura (Girona). A càrrec, Cristina Vallés Orianne. “Exposició: La mort, digna i il·lustrada”.

17

Torre de la Sagrera (Barcelona). A càrrec d'Isabel Alonso Dávila, Agustí Camós Cabeceran, Assumpta Orodea Sabas i d'altres. "Presentació DMD-Sant Andreu".

18

Parlament de Catalunya i Oficina del Parlament Europeu a Barcelona (Barcelona). "Jornada Ciutats Europees per la mort digna". Projecte subvencionat per l'Ajuntament de Barcelona.

21

Fundació Miquel Valls. ELA (Calella). A càrrec d'Isabel Alonso Dávila, Gloria Cantarell Barell i Albert Rey Sevilla. "Dret a morir dignament".

22

Col·legi Oficial de Treball Social (Tarragona). A càrrec d'Isabel Alonso Dávila i Neus Gimeno Pina. "Morir dignament: dels drets que ja tenim als que encara ens falten".

23

Espai Gran (Barberà del Vallés). A càrrec de Maria Correa Cervilla. "El dret a morir dignament, un dret humà".

23

Espai Gent Gran Sagrada Família (Barcelona). A càrrec de Nani Hidalgo Villarroya. "El dret a morir dignament, un dret humà".

23

Casal Gent Gran Parc del Clot (Barcelona). A càrrec d'Agustí Camós Cabeceran. "El dret a morir dignament, un dret humà".

24

Llar Municipal de Jubilats St. Teresita (Lleida). A càrrec de Concepció Canut Farré. "Morir dignament, un dret humà".

24

Fira Gran (Barcelona). A càrrec de Nani Hidalgo Villarroya. "Morir dignament, dels drets que ja tenim als que encara ens falten".

24

Fira Gran (Barcelona). A càrrec de Nani Hidalgo Villarroya. "Com fer el Document de Voluntats Anticipades".

24

Assistència Sanitària SCIAS (Barcelona). A càrrec d'Isabel Alonso Dávila i Gloria Cantarell Barella. "La clau és meva, drets al final de la vida".

25

Llar Municipal de Jubilats Sta. Cecília (Lleida). A càrrec de Concepció Canut Farré. "Morir dignament, un dret humà".

25

Punt Òmnia La Fatarella (Tarragona). A càrrec de Neus Gimeno Pino. “El dret a morir dignament, un dret humà”.

29

Casal Cultural (Mollet del Vallès). A càrrec d’Isabel Alonso Dávila. “Morir dignament, dels drets que ja tenim als que encara ens falten”.

30

Regidoria de Cultura (Lleida). A càrrec d’Assumpta Escarp Gibert, Isabel Alonso Dávila i d’altres. “Taula rodona sobre la legalització de l’eutanàsia”.

31

Fundació Ferrer i Guàrdia (Barcelona). A càrrec de Gine Albaladejo Sánchez. “Presentació Informe Ferrer i Guàrdia. Sobre Salvador Pániker”.

31

Col·legi de Psicologia (Tarragona). A càrrec d’Isabel Alonso Dávila. “Tres curts de ficció, dos testimonis reals i dos espots publicitaris per una reflexió sobre la mort digna”.

JUNY: 15 activitats. Barcelona: 12, Lleida: 1, Tarragona: 2 (417 assistents).

06

Biblioteca Reina Elisenda (Barcelona). A càrrec de Maria Correa Cervilla. “El dret a morir dignament, un dret humà”.

07

Galeria Niu (Barcelona). Inauguració de l’exposició “La mort, digna i il·lustrada”. Projecte subvencionat per l’Ajuntament de Barcelona.

07

Orfeó Martinenc (Barcelona). A càrrec de Teresa Gol Perlàsia i Eulàlia Castanys Jarque. “La importància del Document de Voluntats Anticipades”.

08

Torre Barrina (L’Hospitalet de Llobregat). A càrrec de David Gonzalez, Cristina Santón, Montserrat Busquet, Nani Hidalgo i d’altres. “Presentació del curt *La dignitat* de David González”.

13

CC Torreforta (Tarragona). A càrrec de Neus Gimeno Pina i Marta Allué Martínez. “El dret a morir dignament, un dret humà”.

14

Centre Cívic Sant Andreu (Barcelona). A càrrec d’Agustí Camós Cabeceran. “El dret a morir dignament, un dret humà”.

14

General d'Estudis (Lleida). A càrrec de Concepció Canut Farré. "El dret a morir dignament, un dret humà".

15

Ateneu (Sant Cugat del Vallès). A càrrec d'Isabel Alonso Dávila i Consol Farràs Grau. "DMD i la seva lluita. Morir dignament, dels drets que ja tenim als que encara ens falten".

20

Sala Kesse (Tarragona). A càrrec de Neus Gimeno Pina i Marta Allué Martínez. "El dret a morir dignament, un dret humà".

21

Equipament Gent Gran (Ripollet). A càrrec d'Isabel Alonso Dávila i Gloria Cantarell Barella. "El dret a morir dignament i el model d'atenció a la gent gran".

22

Lectors al Tren! Espai de Llibres (Rubí). A càrrec, Maria Correa Cervilla. "El dret a morir dignament, un dret humà".

26

Gay Sitges Link (Sitges). A càrrec d'Isabel Alonso Dávila i Gine Albaladejo Sánchez. "El dret a morir dignament, un dret humà".

27

Can Comas (Pineda de Mar). A càrrec d'Isabel Alonso Dávila i Albert Martín Ballesta. "La clau és meva: drets al final de la vida".

28

Espai Bonnemaison La Cuina (Barcelona). Homenatge a Luis Montes.

30

Fira Gran (Sant Quintí de Mediona). A càrrec d'Isabel Alonso Dávila, Gloria Cantarell Barella i Maria Marrugat Mir. Estand i xerrada "El dret a morir dignament, un dret humà".

JULIOL: 5 activitats. Barcelona: 3, Girona: 2 (108 assistents)

04

Cugat Nature Centre (Sant Cugat del Vallès). A càrrec de Teresa Gol Perlàsia i Gloria Cantarell Perlàsia. "Una etapa de la vida: morir dignament".

04

Escola d' Estiu (Figueres). A càrrec de Cristina Vallés Orianne. "Informació sobre l' Associació Dret a Morir Dignament".

05

Escola d' Estiu (Figueres). A càrrec de Cristina Vallés Orianne. "Informació sobre l' Associació Dret a Morir Dignament".

05

Espai Gent Gran Montserrat Olivella (Barcelona). A càrrec de Teresa Gol Perlàsia. "Taller sobre el Document de Voluntats Anticipades".

11

Escola d'Estiu de la Diputació de Barcelona. Espai Bonnemaison (Barcelona). A càrrec d'Isabel Alonso Dávila. "Els drets del pacient al final de la vida".

SETEMBRE: 5 activitats. Barcelona: 4, Lleida: 1 (275 assistents).

19

CAP Farigola (Cerdanyola del Vallès). A càrrec d'Isabel Alonso Dávila i Gloria Cantarell Barella. "Els drets del pacient al final de la vida".

20

Centre Cívic Urgell (Barcelona). Inauguració de l'exposició "La mort, digna i il·lustrada". Taula rodona. Projecte subvencionat per l'Ajuntament de Barcelona.

26

Club Muntanyenc (Sant Cugat del Vallés). A càrrec d'Isabel Alonso Dávila i Joan Pares Grahit. "Decidir la pròpia mort: Xirinacs, Sampedro, ..."

27

Consell Comarcal i Residencial d'Avis (Lleida). A càrrec de Concepció Canut Farré. "Taula rodona sobre el DVA".

28

CAP Ripollet Centre (Ripollet). A càrrec d'Isabel Alonso Dávila i Gloria Cantarell Barella. "Els drets del pacient al final de la vida".

OCTUBRE: 25 activitats. Barcelona: 19, Girona: 4, Lleida: 1, Tarragona: 1 (566 assistents).

02

CAP Centre (Sabadell). A càrrec d'Isabel Alonso Dávila i Gloria Cantarell Barella. "Els drets del pacient al final de la vida".

02

Associació de Veïns de l'Esquerra de l'Eixample (Barcelona). A càrrec de Teresa Gol Perlàsia. "El dret a morir dignament, un dret humà".

03

Fundació Oncolliga (Girona). A càrrec de Cristina Vallés Oriane i Enric Blavi Mañé. Presentació de DMD-CAT.

08

Aula d'extensió universitària de Ciutat Vella (Barcelona). A càrrec d'Isabel Alonso Dávila. "La clau és meva, drets al final de la vida".

09

CAP Pinetons (Ripollet). A càrrec d'Isabel Alonso Dávila i Gloria Cantarell Barella. "Els drets del pacient al final de la vida".

09

Centre Cívic Urgell (Barcelona). A càrrec de Nani Hidalgo Villarroya. "El dret a morir dignament, un dret humà".

10

CAP Gracia Marinals (Sabadell). A càrrec d'Isabel Alonso Dávila i Gloria Cantarell Barella. "Els drets del pacient al final de la vida".

10

Casal Popular La Morra (Calella). A càrrec d'Isabel Alonso Dávila. "La clau és meva, drets al final de la vida".

11

Casal d'Avis (Argentona). A càrrec d'Isabel Alonso Dávila. "El Document de Voluntats Anticipades, un regal per a tothom".

11

Aula de d'Extensió Universitària (Argentona). A càrrec d'Isabel Alonso Dávila. "Morir dignament: els drets que tenim i el que encara ens falten".

11

Biblioteca Carles Rahola (Girona). A càrrec de Cristina Vallés Oriane i Enric Blavi Mañé. "Dos curts de ficció i un testimoni real per a una reflexió sobre el dret a morir dignament".

11

Consorci de Benestar Social (Salt). A càrrec de Cristina Vallés Oriane i Enric Blavi Mañé. "Dos curts de ficció i un testimoni real per a una reflexió sobre el dret a morir dignament".

15

Casal Gent Gran Sant Martí (Barcelona). A càrrec de Nani Hidalgo Villarroya. “El dret a morir dignament, un dret humà”.

15

Centre Cívic Urgell (Barcelona). A càrrec d’Isabel Alonso Dávila. Visita guiada a l’exposició “La mort, digna i il·lustrada”. Projecte subvencionat per l’Ajuntament de Barcelona.

16

Centre Cívic Urgell (Barcelona). A càrrec d’Isabel Alonso Dávila. “Cinefòrum a partir de la pel·lícula *Mar adentro*”. Activitat dins l’exposició “La mort, digna i il·lustrada”. Projecte subvencionat per l’Ajuntament de Barcelona.

17

La Farga. (L’Hospitalet del Llobregat). A càrrec de Cristina Seoane Hening. Participació en el “Tercer Congrés de Serveis Socials Bàsics”.

17

Ajuntament de Sant Pere de Ribes (Barcelona). A càrrec d’Isabel Alonso Dávila, Marcos Hourmann, Lourdes Raja Montserrat i d’altres. “Presentació de DMD-CAT”.

18

Biblioteca Carles Rahola (Girona). A càrrec de Cristina Vallés Oriane i Enric Blavi Mañé. “El dret a morir dignament, un dret humà”.

18

Casal de la Gent Gran Joan Amades (Sant Quintí de Mediona). A càrrec d’Isabel Alonso Dávila i Nani Hidalgo Villarroya. “Xerrada: La mort, digna i il·lustrada. El DVA”.

24

Centre Cívic Urgell (Barcelona). A càrrec d’Alba Falgarona. “Cloenda de l’exposició: La mort, digna i il·lustrada”. Projecte subvencionat per l’Ajuntament de Barcelona.

24

Creu Roja. Departament de Gent Gran (Tarragona). A càrrec de Marta Allué Martínez. “El dret a morir dignament, un dret humà”.

24

Centre Cívic Urgell (Barcelona). A càrrec de Nani Hidalgo Villarroya i Antònia Pallach. Activitat educativa per a alumnat de Cicles d’Auxiliar d’Infermeria en torn a l’exposició “El dret a morir dignament, un dret humà”.

24

Sala Jaume Magre (Lleida). A càrrec de Judith Alcalà. “Morir dignament, un dret humà”.

26

Centre Namasté (Barcelona). A càrrec d'Isabel Alonso Dávila. "El dret a morir dignament, un dret humà".

30

Casal Gent Gran Horta (Barcelona). A càrrec d'Isabel Alonso Dávila. "El dret a morir dignament, un dret humà".

NOVEMBRE: 22 activitats. Barcelona: 15, Girona: 1, Lleida: 4, Brussel·les: 1, Alacant, 1 (714 assistents).

01

Filmoteca (Barcelona). A càrrec de Nani Hidalgo Villarroya. "Pel·lícula *Tour de Force* i col·loqui posterior amb motiu del dia dels difunts".

02

Centre Cívic Torre Llobeta (Barcelona). Inauguració de l'exposició "La mort, digna i il·lustrada". Nani Hidalgo, Miquel Àngel Essomba, Isabel Alonso i d'altres. Projecte subvencionat per l'Ajuntament de Barcelona.

05

Centre Cívic Torre Llobeta (Barcelona). A càrrec de Nani Hidalgo Villarroya. "Una mirada a la mort digna". Activitat dins l'exposició "La mort, digna i il·lustrada". Projecte subvencionat per l'Ajuntament de Barcelona.

05

Biblioteca Vall d'Alfatà (Santa Susana). A càrrec de Maria Correa Cervilla. "Dret a morir dignament".

05

Centre Cívic Figueres (Girona). A càrrec de Cristina Vallés Orianne i Enric Blavi Mañé. "Dos curts de ficció sobre el dret a morir dignament".

07

Parlament Europeu (Brussel·les). "Jornada Ciutats Europees pel dret a morir dignament". Projecte subvencionat per l'Ajuntament de Barcelona i amb l'ajut de l'oficina de l'eurodiputat Josep Maria Terricabras.

08

CAP Serrapera (Cerdanyola de Vallés). A càrrec d'Isabel Alonso Dávila i Gloria Cantarell Barella. "Dret a morir dignament, un dret humà".

13

Facultat de Medicina (Lleida). A càrrec de Concepció Canut i Farré i Josep Mitjana Berdié. "Morir dignament, un dret humà".

15

Zeitgeist. Francesca Bonnemaïson (Barcelona). A càrrec d'Isabel Alonso Dávila. "Una llei d'eutanàsia a Espanya. Hi som a prop?".

15

Hospital del Mar (Barcelona). A càrrec de Albert Royes, Marius Morlans, Montserrat Busquets, Isabel Alonso Dávila i d'altres. "Jornada: Eutanàsia i el dret a disposar de la pròpia vida".

15

Consell de Salut de l'Esquerra de l'Eixample (Barcelona). A càrrec d'Albert Rey. "El Document de Voluntats Anticipades (DVA)".

16

Centre Cívic Torre Llobeta (Barcelona). A càrrec de Teresa Gol Perlàsia. "Converses sobre la mort digna". Activitat dins l'exposició "La mort, digna i il·lustrada". Projecte subvencionat per l'Ajuntament de Barcelona.

16

Clínica Platón (Barcelona). Participació d'Isabel Alonso Dávila. "Taula Rodona: L'ètica de les decisions compartides".

17

La Casa del Silenci (Barcelona). A càrrec de Teresa Gol Perlàsia. "Trenquem el silenci, parlem de la mort digna".

19

Escola Infermeria (Tecnocampus de Mataró). A càrrec d'Isabel Alonso Dávila i Glòria Cantarell Barrella. "Història de la lluita pel dret a morir dignament: del debat filosòfic a la situació actual".

20

Universitat de Lleida (Lleida). A càrrec d'Isabel Alonso Dávila. "Tres curts de ficció per a una reflexió sobre els drets humans a l'hora de morir".

22

Centre del Professorat (Alacant). A càrrec de Nani Hidalgo Villarroya, Cristina Vallès Orianne i Isabel Alonso Dávila. "Trencar el tabú de la mort a l'ensenyament".

23

Associació de Dones Cimbori de Barbens (Lleida). A càrrec de Concepció Canut i Farré i Josep Mitjana Berdié. "Morir dignament, un dret humà".

23

Jornada de Luto en Colores (Barcelona). A càrrec de Teresa Gol Perlàsia. Participació en la Jornada amb la xerrada "Morir dignament, un dret humà".

28

Diputació de Barcelona. Programa Respir (Barcelona). A càrrec d'Isabel Alonso Dávila i Albert Martin Ballesta. "El dret a morir dignament".

28

Facultat d'Educació (Lleida). A càrrec de Nani Hidalgo Villarroya i Concepció Canut i Farré. "Atorgament del Premi Salvador Pániker". Amb la xerrada "Educar en llibertat al llarg de tota la vida".

29

Centre Cívic Tomasa Cuevas (Barcelona). A càrrec de Nani Hidalgo Villarroya. Inauguració de l'exposició "La mort, digna i il·lustrada". Projecte subvencionat per l'Ajuntament de Barcelona.

DESEMBRE: 14 activitats. Barcelona: 10, Girona: 2; Tarragona: 2 (278 assistents).

04

Biblioteca Vilapicina i Torrellobeta (Barcelona). A càrrec d'Isabel Alonso Dávila. "La clau és meva, drets humans al final de la vida".

04

Associació Espanyola contra el Càncer (Girona). A càrrec de Cristina Vallés Orianne. "Dret a morir dignament, un dret humà".

05

Centre Cívic Tomasa Cuevas (Barcelona). A càrrec d'Isabel Alonso Dávila. Cinefòrum a partir de la pel·lícula *Siempre Alice*. Activitat dins l'exposició "La mort, digna i il·lustrada". Projecte subvencionat per l'Ajuntament de Barcelona.

05

Espai i Guies Esplais (Girona). A càrrec de Cristina Vallés Orianne. "Dret a morir dignament, un dret humà".

10

Casal d'Avis (Selva del Camp, Tarragona). A càrrec de Neus Gimeno Pina. "Dret a morir dignament, un dret humà".

11

Centre Cívic Tomasa Cuevas (Barcelona). A càrrec de Nani Hidalgo. "La clau és meva. Drets al final de la vida". Activitat dins l'exposició "La mort, digna i il·lustrada". Projecte subvencionat per l'Ajuntament de Barcelona.

12

CAP Les Hortes (Barcelona). A càrrec d'Isabel Alonso Dávila. "El dret a la autonomia i el DVA".

13

CAP Serraparera (Cerdanyola del Vallés). A càrrec de Gloria Cantarell Barella. “El dret a morir dignament. Casos clínics”.

13

La Farinera del Clot (Barcelona). A càrrec del Grup del Clot, Isabel Alonso Dávila, Nani Hidalgo Villarroya i d’altres. “Presentació DMD-CAT-Clot”.

14

CAP Canaletes (Cerdanyola del Vallés). A càrrec d’Isabel Alonso Dávila i Gloria Cantarell Barella. “Dret a morir dignament, un dret humà”.

14

Centre de Dia (Vilafranca del Penedès). A càrrec d’Isabel Alonso Dávila. “El Document de Voluntats Anticipades”.

16

Festa Major de Santa Eulàlia (Hortsavinya). A càrrec d’Isabel Alonso Dávila, Glòria Cantarell Barella i Joana Ràfols Vives. “La clau és meva. Drets humans al final de la vida”.

19

Torre de la Sagrera (Barcelona). A càrrec d’Isabel Alonso Dávila i Agustí Camós Cabeceran. “La clau és meva. Drets humans al final de la vida”.

20

Assemblea Comarcal de la Creu Roja (Tarragona). A càrrec de Marta Allué Martínez. “El dret a morir dignament, un dret humà”.

8) Incidència política i social: parlaments, ajuntaments, govern, entitats ciutadanes i moviments socials

---

Coordinació: Xavier Gol Perlasia

Composició del grup: Isabel Alonso Dávila, Herme Bartoll Gresa, Cristina Vallès Orianne, Conxa Canut i Farré, Ginesa Albaladejo Sánchez, Agustí Camós Cabeceran, Albert Martín Ballesta.

Eixos i àmbits de Treball:

Els eixos principals de treball han estat la despenalització de l'eutanàsia, a nivell de Parlament i Congrés; la simplificació del tràmit de registre de DVA, a nivell de Parlament; la implicació dels municipis en el dret a morir dignament (Mocions i Declaracions Institucionals d'ajuntaments de Catalunya, "Barcelona, ciutat europea per al mort digna" i "Declaració ciutats europees pel dret a morir dignament"), el que ha suposat treballar en els àmbits locals, provincials (Diputacions), Associació Catalana de Municipis i Federació de Municipis Catalans, estatal (Federació Espanyola de Municipis i Províncies) i internacional (Parlament Europeu, seu de Brussel·les, i associacions europees pel dret a morir dignament). També destaquem el nostre contacte amb Marea Blanca i la signatura d'un conveni amb la Federació de Sanitat del sindicat CCOO.

1.- Proposició de despenalització de l'eutanàsia del Parlament de Catalunya al Congrés dels Diputats.

21 de març: Reunió de DMD-Cat amb Joan Ridao, lletrat del Parlament.

6 d'abril: Reunió al Parlament de Catalunya amb diputats i diputades del Parlament: Alba Vegés (ERC), Raül Moreno (PSC) i Marta Ribas (CECP); del Congreso: Jaume Moya (ECP), Ester Capella (ERC), Joan Olòriz (ERC), Lourdes Ciuró (PDECAT) i senadors: Joan Comorera. (ECP). Es va acordar que DMD-Catalunya organitzava una taula rodona en el Congrés del Diputats el dia 3 de maig, amb el suport dels grups catalans amb representació en el Congrés que havien recolzat la proposició de llei.

3 de maig: Taula Rodona "La libertad al final de la vida y la despenalización de la eutanàsia" ([Vídeo de la Taula Rodona](#)). Sala Ernest Lluc del Congreso.

8 de maig: Debat de la Proposició del Parlament en el Congrés. ([Vídeo del debat](#)). ([Vídeo de la votació – 10 de maig](#))

Proposició del PSOE.

13 de febrero: Participació de DMD-Cat a la Conferència “Parlem d’eutanàsia”, amb Assumpta Escarp i Montserrat Busquets, organitzada pel PSC a la seva seu de Barcelona.

4 d’abril: reunió de DMD-Cat amb diputats del PSOE al Congreso.

20 d’abril: reunió de DMD-Cat a Barcelona amb el diputat del PSOE al Congreso Jesús María Fernández i la diputada al Parlament Assumpta Escarp.

30 de maig: Participació de DMD-Cat a una taula rodona sobre l’eutanàsia organitzada pel PSC de Lleida.

26 de juny: s’admet a tràmit la proposició del PSOE. ([vídeo i text de les intervencions](#)). ([Text de la Proposició](#)).

25 octubre: [Debat de l’esmena a la totalitat del PP, 25/10/2018. Vídeo i text de les intervencions. Gran presència de DMD-Cat als mitjans de comunicació](#)

2.- Simplificació del tràmit de registre del DVA.

19 de setembre i 5 d’octubre: reunions al Parlament amb les diputades i els diputats, Assumpta Escarp (PSC), Marta Ribas (CECP), Assumpció Laïlla i Bàrbara Lligades (ERC), Josep Maria Forné (JxC), Maria Valle i Martín Barra (Cs), i Isabel Chacón (CUP) per impulsar la modificació del registre de DVAs. Acord de convocar reunió conjunta el 25 d’octubre.

25 octubre: reunió al Parlament amb els diputats i les diputades, Josep Maria Forné (JxCatalunya), Assumpta Escarp (PSC), Gemma Espigares (ERC), Assumpció Laïlla (Grup Republicà), Marta Ribas (Catalunya en Comú Podem), Martín Barra i Maria Valle (C’s). Hi ha acord d’una iniciativa conjunta de Proposició de llei per lectura única, que incorpori al [punt 8.2 de la Llei 21/2000](#) una tercera possibilitat:

c) Davant del personal encarregat del Registre de Voluntats Anticipades o davant dels professionals dels Centres de Salut del Servei Català de Salut o davant d’autoritats municipals (l’alcalde o, per delegació, regidors o, com a fedatari públic, el Secretari de l’ajuntament).

Assumpció Laïlla, presidenta de la Comissió de Salut del Parlament, assumeix la redacció del text.

24 de gener: Assumpció Laïlla ens informa telefònicament de les dificultats legals per concretar la proposta donada la dependència dels òrgans estatal del funcionariat implicat. Continuen estudiant el tema.

3.- Treball Municipalista.

Gràcies al treball dels grups locals, als contactes amb els partits, diputacions, ACM i FMC, el nombre de municipis que han aprovat mocions o declaracions institucionals en favor del dret a morir dignament ha crescut molt, com es pot comprovar al [l·listat publicat a la web de DMD-Catalunya](#). En aquests moments, més del 50% de la població de Catalunya viu en ajuntaments que han aprovat mocions a favor del dret a morir dignament. No podem destacar totes les reunions que hem fet relacionades amb el treball municipalista, però en destaquem aquí algunes que poden servir com a exemple:

22 de febrer: reunió amb Cristina Santón, regidora adjunta de Salut de l'Hospitalet, per parlar del curt *La dignitat*, de la taula rodona del 2 de març, de l'exposició a l'Hospitalet i de las actuacions de l'Ajuntament de l'Hospitalet (díptics, formació, web municipal...).

22 de febrer: Presència de DMD-Cat al Ple que va aprovar la Declaració institucional de l'Ajuntament de Sant Andreu de la Barca.

28 de febrer: presentació de DMD-Catalunya a la trobada de les associacions de Salut de L'Hospitalet, a l'Auditori del Centre d'Art Tecla Sala.

22 de març: Reunió amb l'alcalde de Pineda de Mar i presidenta de la Federació Catalana de Municipis, Xavier Amor. DMD proposa l'aprovació d'una moció pel dret a morir dignament i l'organització d'una xerrada al municipi.

22 de març: Reunió amb la regidora de Serveis Socials de l'Ajuntament de Sitges.

12 d'abril: Reunió amb el regidor de Salut de l'Ajuntament de Sabadell, Ramon Vidal. DMD proposa l'aprovació d'una la moció pel dret a morir dignament.

26 d'abril: Aprovació de la moció a la Diputació de Barcelona.

21 de maig: Presència de DMD-Cat al Ple que va aprovar la [Declaració institucional de l'Ajuntament de Girona](#).

31 de maig: Reunió amb l'alcalde de Pineda de Mar i president de la Federació de Municipis de Catalunya (FMC), Xavier Amor, i amb David Bote, alcalde de Mataró, a la seu de la FMC. Dona com a resultat que la FMC, en reunió de la seva executiva del

19/10/18, aprovi redactar una moció tipus per enviar a tots els municipis i es comprometi a fer xerrades de formació. Així mateix, la revista de l'FMC ens publicarà un article en la seva edició del darrer trimestre. Aquesta reunió va obrir la porta a una posterior a Madrid amb el president de la Federación Española de Municipios y Provincias (FEMP) y alcalde de Vigo, Abel Caballero.

6 de juny: reunió amb el president de l'Associació Catalana de Municipis (ACM) fruit de la qual s'aprova per l'ACM i s'envia a tots els municipis i consells comarcals del país una proposta tipus de moció a favor del dret a morir dignament a partir de la qual nombrosos petits i mitjans municipis han aprovat mocions. Es va acordar també programar sessions de formació.

Aquesta reunió va obrir la porta a una posterior a Madrid el mes de juliol amb el president de la Federación Española de Municipios y Provincias (FEMP) on, juntament amb membres de DMD-Federal es va plantejar treballar en el mateix sentit que ja ho estem fent a Catalunya

14 de juny: Reunió a Torre Jussana amb Drets de Ciutadania de l'ajuntament de Barcelona: dos projectes subvencionats a DMD-Cat per l'Ajuntament per l'any 2018: "Barcelona, ciutat europea per la mort digna" i "La mort, digna i il·lustrada: una exposició itinerant als centres cívics de Barcelona".

21 de juny: Reunió a DMD-Cat amb la gerent del programa RESPIR de la Diputació de Barcelona, Cecília Navès. Faran difusió de tríptics de DMD, de díptics dels ajuntaments de Barcelona i L'Hospitalet i organitzaran formació per a treballadores i treballadors.

29 de juny: reunió amb la Diputació de Barcelona per a la preparació de la signatura d'un conveni amb DMD i el seu desplegament. El mateix dia, reunió a Mataró amb l'alcalde, David Bote, que ha donat com a resultat l'edició d'un tríptic sobre el DVA per part de l'Ajuntament i la participació de DMD-Cat en activitats de formació que es portaran a terme a l'any 2019.

9 de juliol: Presència de DMD-Cat al ple que va aprovar la moció pel dret a morir dignament a l'Ajuntament de Mollet.

11 de juliol: Reunió amb el diputat i la gerent d'igualtat i ciutadania de la Diputació de Barcelona i intervenció formativa de DMD-Cat per a professionals de la Diputació de Barcelona a l'Escola d'Estiu de Benestar Social.

19 de juliol: Reunió de DMD-Cat i AFDMD, a Madrid, amb el president de la Federació Espanyola de Municipis i Províncies, Abel Caballero.

12/12: Sessió de formació per a treballadores i treballadors del programa RESPIR de la Diputació de Barcelona. Tindrà continuïtat a l'any 2019 en sessions de formació que ens seran remunerades.

4.- Barcelona, Ciutat europea per la mort digna.

Ressenyem aquí algunes de les actuacions referides a aquest tema, però senyalant que, sobre aquest punt, es pot trobar una informació més detallada a la memòria presentada per la justificació de la subvenció que ens ha donat per a aquest projecte l'Ajuntament de Barcelona. La podeu trobar com annex d'aquesta memòria.

18 de gener: reunió de DMD-Cat amb Marta Brik, assistent de l'eurodiputat Josep-Maria Terricabras

20 de febrer: reunió amb Marta Felip, alcaldessa de Figueres, per tractar de la simplificació del registre de DVA, la taula rodona "Ciutats europees per la mort digna" pel 2 de març, la taula rodona "Barcelona Ciutat europea per la mort digna" pel 18 de maig, i la Jornada "Barcelona, ciutat europea per la mort digna" al Parlament Europeu.

2 de març: Taula Rodona a l'Oficina del Parlament Europeu a Barcelona: "Barcelona, ciutat europea pel dret a morir dignament" ([ressenya de la taula rodona](#)) ([vídeo](#)) ([cartell](#))

9 de març i 3 d'abril: Reunions amb Marta Brik per preparar la jornada del 18 de maig

24 d'abril: Reunió de DMD-Cat amb el cap de gabinet i la secretària de la presidència del Parlament per tal d'organitzar la part de la jornada del 18 de maig que es desenvoluparà al Parlament.

18 de maig: Jornada "Barcelona ciutat europea per la mort digna" al Parlament de Catalunya i a l'Oficina de la Unió Europea a Barcelona. ([Programa](#)).

Matí, al Parlament de Catalunya:

Vídeo Taula 1.1: [Què s'ha fet des del Parlament per la mort digna?](#)

Vídeo Taula 1.2 i Taula 2: [Què s'ha fet des dels municipis catalans per la mort digna? Què ha fet el Parlament Europeu per la mort digna?](#)

Tarda, a l'Oficina Europea del Parlament Europeu a Barcelona:

Taula 3: [Què demanen els moviments europeus per la mort digna als municipis?](#)

Declaració Ciutats Europees pel Dret a Morir Dignament:

- Dimecres 7 de novembre: Jornada **Right to Die in Europe. What can be done at European level and in municipalities**, organitzada per l'eurodiputat Josep-Maria Terricabras (Greens/EFA) a proposta de l'Associació Dret a Morir Dignament de Catalunya (DMD-Cat). S'aprova la declaració que es presentarà el 22 de febrer de 2019 a l'Oficina de la Unió Europea a Barcelona. (article a La [Vanguardia](#) i [CatalanNews](#))

5.- Treball amb moviments socials i sindicats:

Durant aquest any 2018, hem participat a la *Coordinadora estatal de Mareas Blancas*, que es va celebrar a l'Ateneu Popular de Nou Barris el 20 d'octubre. També podem senyalar en aquest punt que l'inici durant el 2018 del treball d'incidència a les federacions de salut dels sindicats ha donat com a resultat la signatura d'un conveni de col·laboració entre CCOO-Sanitat i DMD, el 4 de desembre, que donarà els seus fruits durant l'any 2019.

9) Grups professionals: Educació, Salut, Psicologia i Treball Social, Juristes

---

GRUP EDUCACIÓ

Coordinació: Nani Hidalgo Villarroya

Voluntariat del grup: 8 voluntàries: Isabel Alonso Dávila, Bea Antolínez Medrano, Maria Antònia Carreras Saura, Maria Getino Canseco, Ginesta Llorca Vilà, Nani Hidalgo Villarroya, Antònia Pallach Estela i Ana Rodet Iraola. I 1 col·laboradora: Maria Lluïsa Fabra Sales. Professores (1 de primària, 6 de secundària i 1 d'universitat) i 1 estudiant.

El grup s'ha reduït després de l'estiu per motius personals. Han deixat el grup la Bea Antolínez Medrano i la Maria Antònia Carreras Saura.

Objectius del grup: trencar el tabú de la mort a l'ensenyament tot introduint la cultura de la mort als centres a través d'activitats adreçades a l'alumnat i al professorat.

Activitats realitzades:

- als **centres educatius:**
  - S'han fet 12 xerrades, tallers i entrevistes per a la investigació (*El dret a morir dignament, un dret humà; La mort digna a través del cinema; El dret a morir dignament: del debat filosòfic a les lleis*) a 10 centres educatius (secundària i universitat) de diferents poblacions de Catalunya i Estat espanyol (un total de 419 alumnes) Hi hagut un augment d'un 52% respecte l'any 2017. (vegeu apartat Activitats als centres educatius).
- **assessorament a estudiants** que realitzen treballs de recerca:
  - S'han assessorat 23 estudiants (1 de 4t d'ESO, 18 de 2n de Batxillerat i 4 de Universitat). Ha disminuït la demanda en un 15% respecte l'any 2017.
- **formació del professorat:**
  - 15 de febrer, presentació al CRP de Lleida de l'oferta del grup d'Educació *La mort, l'últim tabú a l'ensenyament. Com treballar-la a l'aula?*
  - 19 d'abril; *La muerte, el último tabú en educación ¿Cómo trabajarla en el aula?*, Pamplona, Universidad Pública de Navarra.
  - 22 de novembre, curs de formació del professorat de Primària i Secundària a Alacant.

- amb **Serveis Educatius del Departament d'Ensenyament:**
  - CRP Les Corts:
    - presentació a les direccions de Primària de l'oferta educativa al voltant de l'exposició *La Mort Digna i Il·lustrada*
- amb la **Universitat de Lleida**
  - 28 novembre: acte de lliurament del premi Salvador Pániker 2018. *Educar en la Llibertat al llarg de tota la vida.*
- amb l'**Ajuntament de Barcelona:**
  - 23 de gener: presentació del monogràfic de *Perspectiva Escolar "La mort, l'últim tabú a l'ensenyament"* al CC Sagrada Família. Presentat per Isabel Alonso, Miquel Àngel Essomba i Lola López de l' Ajuntament. Van ser ponents Xavier Besalú, Nani Hidalgo, Ramon Camats i Cristina Vallès.
  - 15 de març: presentació del Monogràfic al Consell Escolar de Barcelona.
  - 19 d'octubre: activitat educativa al CC Urgell en torn a l'exposició "La mort, digna i il·lustrada" per a alumnat de l'Escola Pia Mariona Masó (52 alumnes). Nani Hidalgo Villarroya i Antònia Pallach Estela.
  - 24 d'octubre: activitat educativa al CC Urgell en torn a l'exposició "La mort, digna i il·lustrada" per a alumnat de l'IFP Pedro Martínez (57 alumnes). Nani Hidalgo Villarroya i Isabel Alonso Dàvila.
  - 26 d'octubre: activitat educativa al CC Urgell en torn a l'exposició "La mort, digna i il·lustrada" per a alumnat de l'IFP Pedro Martínez (22 alumnes). Isabel Alonso Dàvila.
  - 20 de novembre: activitat educativa al CC Torrellobeta en torn a l'exposició "La mort, digna i il·lustrada" per a alumnat de l'IFP Flos i Calcat (55 alumnes). Ana Rodet Iraola i Isabel Alonso Dàvila.
- amb **DMD federal**
  - Participació del grup d'educació en el número 76 de la revista "Eduquemos para la libertad".

ACTIVITATS ALS CENTRES EDUCATIUS 2018 (Quadre resum)

centre	nivell	població	data	realitzad a per	tema	tipus activitat
Institut Manuel Carrasco i Formiguera	2 grups 1r batxillerat (57 alumnes)	Barcelona	19/01	Isabel Alonso	El debat filosòfic sobre la disponibilitat de la pròpia vida	xerrada

Institut Oriol Martorell	4t ESO (37 alumnes)	Barcelona	14/02	Nani Hidalgo Antònia Pallach	El dret a morir dignament a través del cinema.	taller
Tecnocampus (UPF)	Grau d'Infermeria (85 alumnes)	Mataró	23/02	Isabel Alonso i Glòria Cantarell	Eutanasia ¿A quién pertenece mi vida?	Debat
Escola de Treball Social (UB)	6 alumnes	Barcelona	27/02	Isabel Alonso	Drets humans al final de la vida	xerrada
Institut de Torrelles	2 grups 4t ESO (39 alumnes)	Torrelles de Llobregat	02/03	Nani Hidalgo Bea Antolínez	La mort digna, un dret humà	taller
Institut Manuel Carrasco i Formiguera	2 grups 4t ESO (62 alumnes)	Barcelona	05/03	Nani Hidalgo	El dret a morir dignament, una mirada audiovisual	taller
Escola d'Infermeria	2n curs (28 alumnes)	Lleida	16/03	Isabel Alonso Glòria Cantarell Nani Hidalgo	El dret a morir dignament Què podem fer com a professionals?	taller
Escola de mestres	per a tot l'alumnat (42 alumnes)	Girona	05/04	Nani Hidalgo Isabel Alonso	La mort, l'últim tabú a l'ensenyament	taller
Universitat de Pamplona	per a tot l'alumnat (74 alumnes)	Pamplona	19/04	Nani Hidalgo Isabel Alonso	La muerte, el último tabú en educación ¿Cómo trabajarla en el aula?	Taula rodona i taller
Institut Oriol Martorell	1r Btx (28 alumnes)	Barcelona	15/05	Nani Hidalgo	La mort digna, un dret humà	Xerrada
Institut Maragall	4t ESO (32 alumnes)	Barcelona	18/05	Nani Hidalgo Bea Antolínez	El dret a morir dignament, una mirada audiovisual	Taller
Institut Maragall	4t ESO (31 alumnes)	Barcelona	25/05	Nani Hidalgo Ana	El dret a morir dignament, una mirada	Taller

				Rodet	audiovisual	
Institut Guineueta	Cicles sanitaris (28 alumnes)	Barcelona	21/11	Nani Hidalgo	El dret a morir dignament Què podem fer com a professionals?	Taller
Institut Broggi	Cicles sanitaris (40 alumnes)	Barcelona	19/12	Nani Hidalgo	El dret a morir dignament Què podem fer com a professionals?	Taller
Institut Broggi	Cicles sanitaris (45 alumnes)	Barcelona	20/12	Nani Hidalgo	El dret a morir dignament Què podem fer com a professionals?	Taller

GRUP SALUT

Coordinació del grup : Cristina Seoane i Gloria Cantarell.

Voluntariat del grup: Andreu Estany, Blanca Mir, Isabel Lasheras, Joan Parés, Josep Arnau, Juan Carlos Lorenzo, Lola Toledano, Magda Navarro, Maria Correa, Mª Luisa Manzanares, Maria Silvestre, Montserrat Jané, Montserrat Guntín, Ramón Sans, Teresa Muñoz. (Actualment formem part activa del grup 17 voluntaris: 5 psicòlogues, 1 psicoanalista, 3 infermeres, 5 metges, 1 farmacèutica, 1 educadora social i 1 treballadora social). Cada membre del grup fa les aportacions que poden ser d'utilitat, en funció dels seus coneixements professionals i/o personals i de la seva disponibilitat.

TREBALLS I PARTICIPACIONS DEL GRUP L'ANY 2018

ÀMBITS INSTITUCIONALS

DEPARTAMENT DE SALUT GENERALITAT DE CATALUNYA

Agència de Qualitat i Avaluacions Sanitàries (AQuAS): Col·laborem en l'elaboració del document " Decisions Compartides: Les decisions al final de la vida" que va dirigit a la població general i que enfoca el final de la vida. S'inclourà a la Web del Canal Salut.

Col·laborem en L'Observatori de la Mort. Es tracta d'un grup de treball que va encarregar el departament de Salut a l'AQuAS, a instàncies del Parlament de Catalunya.

DMD el va demanar en el seu moment i es tracta de saber com moren les persones a Catalunya, per poder introduir àmbits de millora.

Formem part del Consell Consultiu de Pacients (CCP) que és l'òrgan assessor que representa les entitats de pacients davant de l'administració catalana i que permet donar veu als pacients.

AJUNTAMENT DE BARCELONA

Institut Municipal de Serveis Socials: Reunions amb responsables de l'Institut per tractar sobre la formació del personal de les seves residències en temes de final de vida. Realitzar xerrades per residents i familiars (pendent d'execució). Interessa també la formació en temes de final de vida dels Treballadors i Treballadores Socials de l'Ajuntament. Es proposa organitzar una taula "Atenció a la Gent Gran al final de la vida" (pendent d'execució). Se'ns recomana que participem en els consells de Salut de Barcelona. Ho farà al seu barri cada persona voluntària de DMD que ho vulgui

Consell Assessor de la Gent Gran (CAGG) Col·laboracions: Col·laboració en els grups de treball: "Envellir amb drets" i en la revisió del "Document de Drets i Llibertats de les Persones Grans"; "Envellir amb dignitat". Participació en la preparació i en la realització de la V^a Convenció de la Gent Gran "Les veus de les Persones Grans" que es fa cada 4 anys i tindrà lloc el 5 i 6 de març de 2019.

Fira Gran: DMD va participar, amb estand propi de l'associació. Es va organitzar en col·laboració amb el grup d'atenció a les persones de DMD i diverses entitats.

DIPUTACIÓ BARCELONA

EL Centre Residencial d'Estades Temporals i Respir va convidar DMD a una sessió de l'Espai de Reflexió Ètica en Serveis d'Intervenció Social (EREISS) que va resultar molt interessant.

ALTRES ÀMBITS

COL·LEGIS PROFESSIONALS

Col·legi de Psicologia: Proposta de cicle amb la Filmoteca de Catalunya (Pendent de realitzar). Dues xerrades al Col·legi de Psicòlegs de Tarragona.

Col·legi de Infermers i Infermeres: Es va signar un Conveni de Col·laboració amb els Col·legis de Barcelona i de Girona, contactes previs amb els de Tarragona i Lleida.

Col·laboració en la redacció del document “El repte ètic de les infermeres en el respecte a la voluntat de la persona al final de la vida” de la comissió Deontològica del Col·legi.

Col·legi d'Educadors i Educadores: Es va signar un Conveni de Col·laboració.

Col·legi de Treball Social: Cal destacar la participació de la Cristina Seoane en el III Congrés de Serveis Socials Bàsics de Catalunya, celebrat a l'Hospitalet de Llobregat el 17 d'octubre, amb la ponència “el Dret a Morir Dignament” a la taula “Els moviments socials en defensa dels drets de les persones”. També l'aparició d'un article de la Isabel Alonso sobre la nostra associació al número 210 (abril 2017) de la Revista de Treball Social (RTS).

Col·legi de Pedagogs de Catalunya: S'està treballant per a la propera signatura d'un conveni de col·laboració.

FEDERACIÓ D'ENTITATS DE GENT GRAN DE CATALUNYA (FATEC): Reunió amb el president per establir col·laboracions.

MUTUAM: Reunió amb responsables dels Equips d'Atenció Residencial (EAR) per a valorar possibles col·laboracions d'actuació, per millorar l'atenció al final de la vida i la mort dels residents.

SINDICATS: S'ha signat un conveni de col·laboració amb la Secció de Salut de CCOO. S'inicien contactes amb el Sindicat USTEC per una possible col·laboració futura.

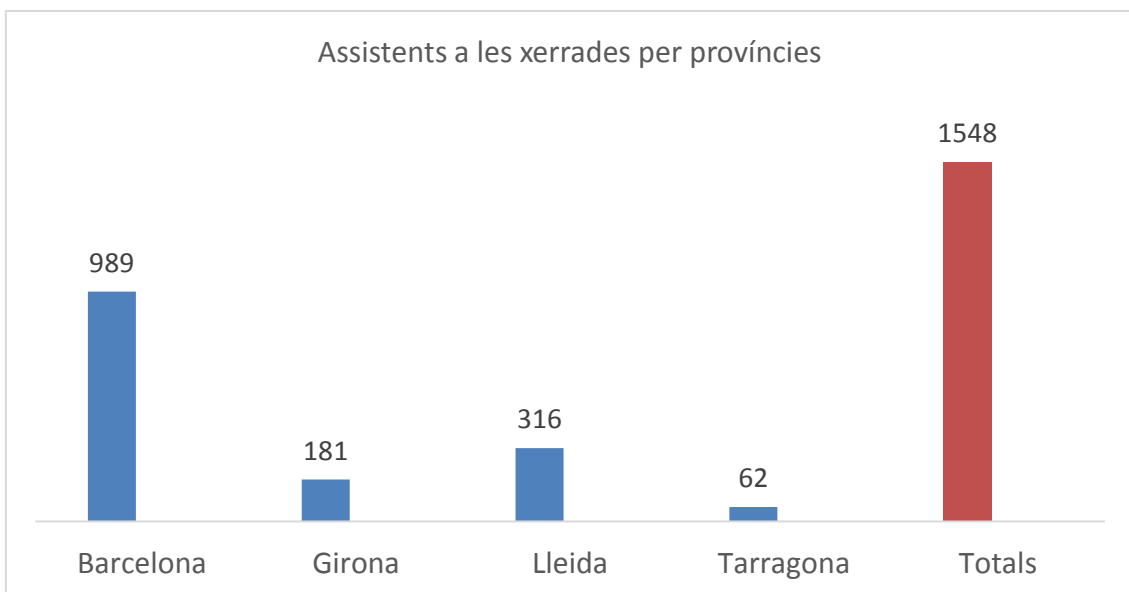
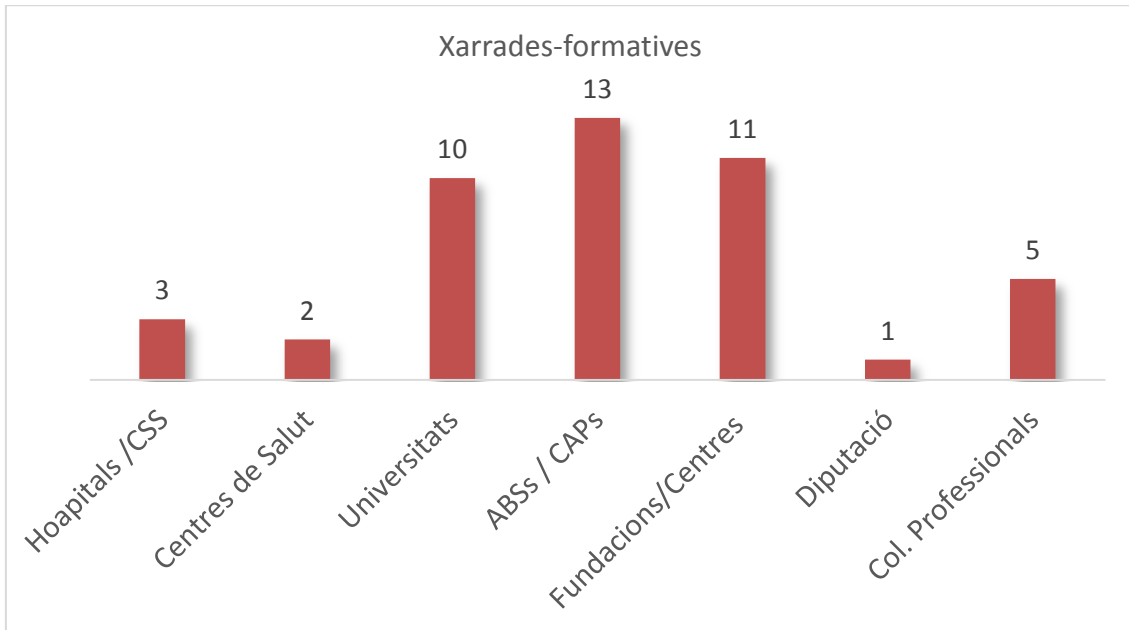
ASSOCIACIÓ FEDERAL DMD (AFDMD): En l'assemblea de l'AFDMD es va prendre l'acord d'aportar la nostra col·laboració a la nova redacció del DVA. L'AFDMD voldria unificar els diferents DVA a instàncies d'alguns grups de la federació. Així mateix aportarem la nostra valoració a la redacció de la Guia de la mort voluntària.

XERRADES FORMATIVES EN ÀMBITS DE SALUT

Com ja hem explicat, el nostre grup de Salut està format per professionals d'infermeria, medicina, psicologia i treball social, que han fet xerrades formatives en cadascun dels seus àmbits professionals. En d'altres casos les xerrades, les han fet altres persones voluntàries amb la col·laboració del grup de salut si ha estat necessari. Aquestes xerrades es troben recollides, juntament amb les altres fetes per la nostra associació, al punt 7 d'aquesta memòria. En els següents gràfics es pot veure en quins àmbits s'han fet les xerrades i el nombre d'assistents a les mateixes.

Cal destacar la demanda que ens van fer l'Equip d'atenció a l'Esclerosi Lateral Amiotròfica (ELA) i l'Equip de Pneumologia de l'Hospital de Bellvitge, que va permetre aclarir conceptes assistencials, basats en les lleis actuals.

En l'àrea d'influència de l'Hospital de Sabadell s'han fet xerrades en 8 Àrees Bàsiques de Salut dins del seu espai de formació continuada, amb assistència d'uns 120 professionals de l'àmbit de la salut. En el propi hospital se'n va fer una per a tots els professionals assistencials del Centre Sociosanitari i també es va fer la presentació de DMD al Comitè d'Ètica Assistencial. A més, DMD-Cat ha participat, durant el 2018, a dues taules rodones organitzades per l'Hospital del Mar i la Clínica Plató.

En el Grup de Salut creiem que, per millorar la qualitat del final de vida i de mort de les persones, és molt important informar, conscienciar i formar els professionals que intervindran en aquest procés. Per això ens proposem incrementar aquest tipus de xerrades formatives en el futur i, també, seguir donant resposta a les demandes que ens arriben per part d'algunes entitats.

GRUP de DEMÈNCIES I VIDA COMPLETA

Aquest grup, que coordina el Doctor Josep Arnau, ha estat treballant en l'elaboració d'un annex al DVA per a persones diagnosticades de demència, persones amb familiars que pateixen o hagin patit demència, o persones que simplement tenen por de patir-la i volen manifestar quina és la seva voluntat durant l'evolució de la malaltia. Aquest és un treball lent ja que cal que sigui clar i concís en les seves definicions i que tingui el màxim de validesa jurídica. Es preveu que l'annex definitiu estarà redactat el primer trimestre del 2019.

Es va mantenir una reunió amb la Fundació ACE (Alzheimer Centre Educacional). Bàsicament, ens va permetre conèixer els seus valors i les seves activitats i donar-los a conèixer els objectius de la nostra associació. No es varen mostrar interessats a establir una relació estable amb nosaltres. Tanmateix, sí que volen que, quan estigui acabat, els fem arribar l'annex abans mencionat, per, si ho consideren adient, posar-lo en mans de les persones que atén aquesta fundació.

GRUP JURISTES

Coordinació: Nani Hidalgo Villarroya.

Membres del grup: 2 voluntaris: Álvaro de Juan García i Llorenç Maseda Trulla; 2 col·laboradors Marià Gómez i Pascual Ortuño i 2 col·laboradores Adriana Garcia i Maria del Mar Padrós. Totes 6, persones són del món de l'advocacia.

Objectius del grup:

- incidència externa: presentar als diferents àmbits de l'advocacia el tema de la mort digna i la necessitat de canvis legislatius:

- Xerrades públiques sobre eutanàsia i sistema jurídic
- Document confederal en favor de la disponibilitat de la vida a signar per advocats, jutges, etc. Donar a conèixer el document en els cercles professionals.
- incidència interna: assessorament sobre temes legislatius:
  - Mirada professional al sistema jurídic actual espanyol i català.
  - Assessorament DMD en casos concrets.
  -

Activitats realitzades:

- 15 de maig, Taula rodona sobre el DVA al Col·legi de Notaris de Catalunya. Ponents: Nani Hidalgo, Pascual Ortuño, Núria terribes i Antoni Bosch
- resolució de consultes del grup de Salut respecte a "Últimes voluntats" adaptades en casos d'incapacitat.

Activitats a realitzar

- S'estan fent contactes amb la UAB, UPF i Col·legi de l'Advocacia per fer taules rodones sobre la proposta de Llei d'eutanàsia presentada pel PSOE.

10) Grups locals: Lleida, Girona, Tarragona

Coordinació: Concepció Canut i Farré (Lleida i Tarragona) i Cristina Vallés Orienne (Girona).

DMD a LLEIDA:

Voluntariat: (Des de principis d'any) Rafael Baigt, Antonieta Setó, Josep Mitjana i Concepció Canut A partir de maig: Judith Alcalà, Cristian Botijia i Dolors Morera.

La feina feta a Lleida durant aquest any ha estat possible gràcies a l'increment de persones voluntàries que van fer la formació durant els mesos d'abril i maig del 2018. Continuem al mateix despatx amb seu al c/ Henri Dunant, 1 (Espai Salut-GSS) 25003 Lleida, lloc de reunions del voluntariat, oficina i punt d'atenció al públic.

Atenció al públic, punt d'informació:

Els dimarts de les 17.00 a les 19.00 estem al despatx a disposició del públic en general. Consultes gratuïtes per donar informació sobre el DVA, sobre les activitats que realitzem, i sobre els objectius de l'associació. Aconsellem concertar cita a: dmdlleida@gmail.com. També informem com associar-se i els avantatges que representa. Hem atès:

-Presencialment: 50 consultes a l'entorn de com fer el DVA. També 1 persona recentment associada, demanant informació sobre la guia, i estudiants que estaven elaborant un treball de recerca per a la universitat i dos estudiants que varen presentar el seu treball al premi Salvador Pániker per un Treball Final de Grau (TFG). Per telèfon concertem hores i/o informació per xerrades, però demanem que vinguin personalment per concretar els temes, cosa que ens permet conèixer el context on s'ha de desenvolupar la xerrada o activitat.

L'atenció al públic ha estat assignada a Dolors Morera, Mª Antonia Setó, Josep Mitjana i Concepció Canut, en funció de la disponibilitat de cadascú. A Lleida no tenim una infraestructura amb grups de treball especialitzats, com a Barcelona, per la qual cosa derivem a Barcelona les consultes sobre temes de l'EAP, com també demanem ajuda a Barcelona per què vinguin, quan s'han d'impartir xerrades específiques.

Xerrades: Podeu veure les que s'han fet a Lleida a l'apartat corresponent, punt 7 d'aquesta memòria.

Ajuntament: Fruit de la moció que DMD va presentar al ple de l'Ajuntament de Lleida el dia 27 d'octubre del 2017 i que fou aprovada per majoria, l'àrea de Salut Pública de l'Ajuntament va organitzar unes càpsules de formació, en horari laboral, per a les persones que fan atenció al públic en les oficines municipals, que impartirem els/les voluntaris/es de DMD. També imprimí l'ajuntament els díptics divulgatius amb el logo de l'Ajuntament i l'adreça de DMD Lleida, que distribuïm, a les xerrades a Lleida ciutat, juntament amb els tríptics de DMD. Per la seua banda es varen comprometre a tenir-los als revisters de tots els punt d'informació municipal. També s'han fet els contactes per tal de tenir l'exposició "La Mort digna il·lustrada" al palau de la Paeria des del 15 de febrer a l'1 de març de 2019. Tots aquests han estat els resultat del compromís signat.

Diputació: El dia 27 de juliol s'aprovà en el ple de la Diputació la moció donant suport als objectius de DMD i comproment-se a col·laborar amb les nostres accions. De moment la col·laboració es produeix en l'àmbit material: ens condeixen un ajut per sufragar les despeses bàsiques del funcionament, el mateix import que l'any anterior (2.000€/ any). Pel que fa la formació del personal, anem endarrerits, atès que per la nostra part no hem tingut temps per concertar entrevistes.

Cicle de cinema: Hem organitzat la cinquena edició de cine fòrum, "**La clau és meva i en porto cinc**", dintre del qual, el dia 12 d'abril projectarem "Vivir para siempre", el 19 d'abril "Los demás días", i el 26 d'abril "No sé decir adiós" Com l'any anterior i (gràcies a l'ajut de la Diputació) vam fer el cicle en una sala comercial al Funnatic, que ofereix més comoditat i qualitat que l'espai Orfeó dels anys anterior, que no és tant adequat per al cinema. Cada sessió compta amb una introducció del crític de cinema Oscar Sanchez, abans la projecció, i un col·loqui després. Considerem que el cicle ens obre a un públic al qual no arribaríem d'una altra forma.

Fem menció d'una altra experiència cinematogràfica: Al poble de Belianes (un poble petit que, per cert, l'ajuntament té una moció aprovada de compromís amb DMD) ens demanaren de fer-hi una xerrada sobre el DVA. I ens preguntaren si no podríem completar-la amb alguna pel·lícula. Doncs, sí, el 16 de març vam projectar "Truman" i ens hi va acompanyar també Oscar Sanchez.

Amb una altra fórmula hem treballat el cinema enguany. La UdL ens convidà a participar en un cicle de cinema sobre "Drets humans". En aquest cas, Isabel Alonso conduí l'acte. Foren tres curts "La dama y la muerte", " Alumbramiento" i "¿Qué os parece si me pongo el pijama?". Una breu introducció, visionat de cada cinta i posterior col·loqui. Va ser molt motivador per als estudiants que hi participaren i que van omplir

la sala. Aquest format ens sembla molt adient i les sessions resulten més curtes que amb les pel·lícules i queda més temps per al col·loqui.

Premi Salvador Pániker: Hem concedit la tercera edició del guardó, que porta el nom del que fou president de DMD, Salvador Pániker i que reconeix el millor TFG (treball de recerca de fi de grau) que giri a l'entorn del tema de la mort i dels objectius de l'associació DMD. El lliurament del premi tingué lloc a la Facultat d'Educació, Psicologia i Treball Social, el dia 28 de novembre de 2018 a l'alumna Roser Orobitg, El reconeixement consisteix en un diploma, el títol de persona associada per un any a DMD-CAT, un exemplar del llibre *Una mirada a la història de DMD* i 500€ en metàl·lic. La concessió del premi comportà una conferència de Nani Hidalgo amb el títol: "Educar en la llibertat, al llarg de tota la vida", i el degà de la facultat, Carles Alsinet feu la cloenda de l'acte amb unes paraules.

Aparicions en premsa: Continuem amb la política de fer-nos visibles als mitjans sempre que se'ns en presenta l'ocasió. La TV Lleida, el diari Segre, el programa "Igual que jo", la SER, ràdio Sió, el Butlletí del col·legi de metges i el d'advocacia són els òrgans que ens han acollit i han fet sentir la nostra veu.

Exposició "La mort digna il·lustrada": S'han fet tots els contactes necessaris per tal d'inaugurar-la a la sala d'exposicions de l'edifici transfronterer de la UdL el dia 15 de gener de 2019. Isabel Alonso en farà la presentació. Meritxell Giné, musicòloga i rapsoda interpretarà a la guitarra unes poesies del poeta lleidatà Màrius Torres i la degana de la Facultat de Dret, Mª José Puyalto, tancarà l'acte. L'exposició romandrà fins el 14 de febrer a la Universitat, per passar el 15 a l'Ajuntament, com ja hem senyalat. El motiu del canvi de lloc és ser poder-la atansar a la ciutadania en un lloc cèntric que és obert els caps de setmana i permet l'accés a més persones.

DMD a GIRONA:

Voluntariat (a finals del 2018): Ana Buxaderas, Enric Blavi, Mercedes Hernández, Elvira Pujol, Jacobo Roses, Ramon Sans, Cristina Vallès.

Atenció al públic:

L'atenció al públic s'ha fet des dels punts d'informació de Figueres i Girona o a partir del contacte a través de correu electrònic o telèfon.

Nombre de persones ateses: Gener, 1/ Febrer, 4/Març, 3/ Abril, 2/ Maig, 3/ Juny, 2/ Juliol, 3/ Agost -Setembre, 1/ Octubre, 2 /Novembre, 0 / Desembre. 3. Total: 24

Contactes amb altres agents socials:

Entitats: Voluntaris.cat, GICOR Associació de malalties del cor de Girona, Consell Municipal de la gent gran, Mémora, Amics de la gent gran, Col·legi de Treballadors socials.

Salut: COIG Col·legi Oficial Infermeria Girona (conveni de col·laboració signat), Oncolliga, COFG Col·legi Oficial Farmacèutiques Girona , Creu Roja. AECC Associació Espanyola contra el Càncer. CAPs de Figueres i GI, Hospital de Figueres, Bernat Jaume...

Ensenyament: CRP Figueres i Girona, Instituts i escoles de primària, Facultat de Medicina, Farmàcia i Infermeria, Universitat de Girona (conveni de col·laboració signat). Departament d'Ensenyament-Girona, Àrea d'Educació de l'Ajuntament de Girona, GEI de Blanquerna Grup de dol, Escola de directores de lleure.

Ajuntaments: contactes i entrevistes amb polítics municipals de Figueres i Girona.

Mitjans de comunicació: Hem rebut atenció de diaris amb articles a Hora Nova , Punt Avui, Empordà (articles propis i de redacció); entrevistes de TV locals, Radio Figueres i Vilafant amb participacions periòdiques.

Xerrades: a biblioteques, casals, CAPs, associacions, hospitals, Universitat de Girona. Tant a Figueres com a Girona i comarca. Es poden veure les xerrades realitzades al punt 7 d'aquesta memòria.

Exposició “La Mort, Digna i Il·lustrada”. Ha sigut una activitat que es va originar i exposar per primera vegada a Figueres, per passar després a Girona i, més endavant, a la Galeria Niu de Barcelona. Dates:

Figueres		21-1-18 fins a 18-2-18
Girona	Universitat	5-3-18 fins el 6-4-18
	CC Sant Narcís	9-4-18 fins el 16-4-18
	Casa de Cultura	19-4-18 fins el 26-5-18
Barcelona	El Niu	7-6-18 fins el 17-6-18

Algunes activitats per mesos

Gener :

Inauguració de l'exposició "La Mort, digna i il·lustrada" a Figueres

Actes lligats a l'exposició:

Roda de premsa amb l'alcaldesa/Projecció-Debat al Museu del Cinema de "La fiesta de despedida"/Xerrada presentació/Xerrada amb projecció de curts i debat/ Visites guiades concertades.

Inauguració: Assistència, 175 persones, les autoritats previstes, coordinadores dels CAPs, president il·lustradors Cat, diferents artistes...

Valoració: bona estructura de l'acte amb lectura de texts, parlaments, música en directe d'ambient, espai i distribució en diferents ambients (exposició, conversa i projecció), taula amb informació i materials. Presència d'autoritats, il·lustradors/es, docents, premsa... Diferents docents interessats en visitar l'exposició amb alumnat.

Resum Exposició Figueres (amb número de persones assistents):

12-1-18 Inauguració 150 persones

Actes paral·lels a l'exposició:

17-1-17 Diòptria "La fiesta de despedida" 47

8-2-18 xerrada cercle esport a càrrec d'Isabel Alonso Dávila. 71 persones.

Visites concertades:

24-1-18 Institut Muntaner Narcís Díaz. 14 assistents.

3-2-18 Casal Pintura GG. 19 assistents.

7-2-18 Institut Deulofeu. 34 assistents.

10-2-18 Ex alumnes laietanes. 7 assistents.

13-2-18 Institut Sant Elm Sant Feliu Guíxols. 64 assistents.

14-2-18 Centre formació professional. 21 assistents.

17-2-18 Monitors Grups Escoltes Figueres. 17 assistents.

18-2-18 UPF Audiovisual. 4 assistents.

Total: 180 assistents

Permanències : total 9 assistents

Total: 401 assistents

Donacions per catàleg : 91€

Prensa:

Roda de premsa i Inauguració amb notícia posterior. 3 articles *Diari GI, Punt, Empordà*
2 entrevistes TV Empordà i Radio Vilafant.

Altres temes :

- Xerrada Col·legi Treball Social a Girona. 31-1-2018
- Elaboració de la proposta de simplificació del registre de **DVA**
- Disseny de les **Maletes pedagògiques i Unitats Didàctiques** per visitar l'exposició.

Febrer

- Exposició “La Mort, digna i il·lustrada”**: actes derivats, visites...
- Xerrada amb projecció de curts i debat. 8 -2-18 Cercle Esport. 24 persones

Altres:

- Ajuntament GI contactes amb Vicealcalde, Regidora de Salut, per tema Moció
- Radio Vilafant 7-2-18
- Xerrada 22 -2-18 CAP Talaia

Març

- Exposició a UdG Facultat d'Educació i Psicologia. Universitat de Girona 5-3-18 fins el 6-4-18, actes derivats com visites... i contactes amb professorat UdG

Altres:

- Entrevista Radio Girona 19-3-18
- Entrevista amb Dip Salut GI
- Entrevista Dep Ensenyament 23-3-18
- Entrevista *Punt Avui* 23-3-18
- Reunió amb Regidora Eva Palau 27-3-18

Abril

Exposició CC Sant Narcís Girona 9-4-18 fins el 16-4-18

-Inauguració 9-4-18 19,30h Parlament DMD, Comissionada exposició, Alcaldessa GI, assistència Regidora Eva Palau i artistes de la Volta

-Xerrada de presentació de DMD, 13 abril visionat “La dama y la muerte” i el DVA.

-Participació en el dia Internacional de l’Art 14-4-18 en col·laboració amb l’Associació Cultural La Volta i el Centre d’art contemporani de GI. Visita guiada pels mateixos artistes.

Altres:

Educació:

-Participació Jornades Escola Professorat UdG, del 3 al 6 d’abril ponents Nani Hidalgo Villarroja i Isabel Alonso Dávila 50 persones

-Jornades dia 4 Abril UdG Pedagogia. Cristina i Enric . 40 persones

-Contactes amb Instituts i centres educatius

-Contactes amb Premsa, roda de premsa, web diputació, TV...

Exposició “La Mort Digna i Il·lustrada” Casa de Cultura GI 19-4-18 al 26-5-18

-Difusió exposició: a agenda, xarxes socials, butlletí setmanal de la Diputació

-Inauguració a càrrec de l’Escola de teatre El Galliner.

-Participació a l’Espai “família” de la CC 26 abril

-Roda de premsa 18-4-18

-Visionat de curts en bucle a la mateixa sala d’exposicions

-Xerrada de presentació DMD al mateix edifici.

-Visites concertades: Instituts, Centre de Recursos Pedagògics, MRP. Grups d’esplai, CC, Casals GG, escoles art.

-Visionat de pel·lícula i debat posterior. Museu cinema. La Fiesta de Despedida 2014. 95 min. Direcció Tal Granit, Sharon Maymon.

-Visita guiada a comunitat educativa.

Maig,

Comença una nova voluntària Merche

Educació:

- Presentació de DMD al grup de dol de les comarques Gironines Departament d'Ensenyament
- Treballs recerca seguiment, 2 alumnes 1r batxillerat. Sant Feliu de Guíxols
- Contactes amb recursos educatius a l'Ajuntament (la Caseta)
- Proposta de formació al Dep d'ensenyament (Pere Costa)
- Contactes amb el cap de biblioteques de GI per presentació maletes pedagògiques. Proposta de llistat llibres "imprescindibles" sobre la mort a tenir a una biblioteca publica i llistat llibres infantils sobre tema de mort.
- Presentació maletes pedagògiques a CRP Gironès

Entitats:

- Participació a la Fira de la gent gran de Figueres 26-5-18, balanç positiu, es fan contactes amb associació Alzheimer, Educant per la solidaritat, Oncolliga, -Associació per a la prevenció del suïcidi i atenció al Supervivent, Altima, 2 metgesses.
- Contactes amb Oncolliga.
- Moció GI:** Contacte amb tots els grups polítics abans de presentar la moció. Signatura moció el 21 maig, aprovada per majoria:

SÍ:10 CiU, 4 ERC, 4 PSC, 4 CUP, 2 Cs. No:1 PP

- CCGI xerrada amb visionat de curts

Juny

- Expo "La Mort, Digna i Il·lustrada" Inauguració, 7 de juny. Sala el Niu BCN (www.niubcn.com) al carrer Almogàvers, 208 del Poblenou.
- Reunió alcaldia Figueres 6-6-18

Juliol

- Participació a l'Escola d'estiu de Figueres el 4-7-18 organitzada per MRP.
- Reunió Regidora Eva Palau GI 5-7-18
- Reunió amb CRP Figueres 26-7-18

Agost

-Signatura la **Moció** a Figueres al Ple del 3 d'agost.

Setembre

Comença nova sòcia Anna Buxaderes

-Contactes amb Col·legi d'Infermeria de Girona Alícia Rey

-Contactes amb Agrupació Ciències Mèdiques de GI.

-Presentació de DMD. Glòria Rey Tardiu Cap Atenció a la Ciutadania de l'Hospital de Figueres (Fundació Salut Empordà)

-Presentació de DMD a Pilar Grau Cabrera Coordinadora CAP's zona nord i Lourdes González CAP Ernest Lluch

-Contactes i presentació a AECC: Asociación Española Contra el Cáncer

-Contactes i presentació a Voluntaris.cat.

Octubre

-Xerrada Biblioteca Carles Rahola GI 18-10-18 18h

-Xerrada presentació a Salt 11-10-18

-Xerrada Casal Cívic Figueres 22-10-18 10h

-Formació dins el programa de formació Dep d'Ensenyament. 25 octubre, 8 i 15 novembre. Assistència 10 persones

-Traducció castellà UD

-Xerrada presentació ONCOLLIGA Els drets dels pacients al final de vida

-Entrevista amb presidenta, Col·legi d'infermeres: <http://www.codigi.cat/>

-Taula de Recursos Educatius de l'Ajuntament (la Caseta): Participem a la presentació de recursos 5-9-18.

Novembre

-Entrevista amb Alícia Rey, Presidenta del Col·legi d'Infermeria de Girona.

-Xerrada Casal d'avis de Figueres

-Treball de recerca: presentació oral del d'Oriol Fuentes a Sant Feliu, demanda de les reproduccions per exposar-les a l'Institut.

-Jornades de Formació de Mestres a CRP GI dins el programa de formació del Departament d'Ensenyament. 25 octubre, 8 i 15 novembre. Assistència 10 persones

-Tertúlia Cafè de la Mort a Figueres.

-Girona Ciutat Cuidadora, participació en la reunió del nucli impulsor del projecte amb l'Ajuntament de GI i entitats de la ciutat.

Desembre

-Comença una nova voluntària, Ane

-Signatura conveni **COIG** Alícia Rey dia 4-12-18, es programa xerrada de presentació i article per la revista.

-Presentació de les maletes amb recursos educatius a l'Ajuntament, ha sigut acceptada la proposta de DMD de maletes pedagògiques i aquest curs estarà en la seva llista de recursos.

-AECC: jornada de formació (4-12-18) Gloria Cantarell. Han vingut 22 persones, moltes preguntes i interès.

-Oncolliga: xerrada de presentació.

-Voluntaris.cat: reunions conjuntes per temes de salut.

-Sessió de formació al Curs de directors de lleure, Cau xiprers al vent.

-Contactes amb GEI sobre la pedagogia de la vida i de la mort de Blanquerna.

-UdG, signatura de conveni de col·laboració amb la Unitat de Compromís Social de la UDG. Presentació d'un catàleg amb les possibles activitats que DMD pot oferir a la UDG. Es concreta la participació a les Jornades Actualitza't, febrer de 2019 i la Setmana de la salut del maig del 2019.

DMD a TARRAGONA:

Voluntariat del grup: Marta Allué i Neus Gimeno continuen. S'han incorporat durant 2018, Roser Gelabert i Anton Guri, que van fer la formació presencial a Barcelona.

Durant 2018, el grup de Tarragona ha fet diverses xerrades, que ja han sigut ressenyades a l'apartat 7 d'aquesta memòria. A més, ressenyem aquí que l'ajuntament de Reus va aprovar una moció pel dret a morir dignament el 10/09/2018. I al de Tarragona es presentarà a principis de 2019.

Per qüestió de proximitat geogràfica, aquest grup passarà al 2019 a ser coordinat per Consol Farràs.

11) Comunicació: presència als mitjans, web, comunicats interns, revista DMD-Federal i reculls de premsa

---

Coordinació: Maria-José Anía Lafuente (fins al setembre) i Joana Ràfols Vives (a partir de l'octubre)

Voluntariat: Joana Ràfols Vives (xarxes socials i traduccions de textos); Sara Estrada Galés i Rosalia Valentín González (recull de premsa); Xavier Gol Perlàsia (relació amb mitjans, canal Youtube, etc); Isabel Alonso Dávila (portaveu principal de DMD Cat) a banda de moltes altres persones voluntàries; com la Celia Cañellas Julià, i l'inestimable tasca de la Marta Heras Pérez (gestió del web, Facebook, Instagram, comunicats interns, enviaments de les notes de premsa, etc.).

Presència als mitjans

A continuació es detallen els articles de premsa, entrevistes de ràdio, programes de TV, etc., en els quals hi ha declaracions d'alguna o varies persones de DMD Cat i es menciona l'associació. L'any 2018 ha continuat l'augment de la presència de DMD-Cat als mitjans de comunicació, que s'havia iniciat als anys anteriors.

GENER:

10/01/2018.- [La Casa Empordà acull aquest divendres una exposició per desmitificar el tabú de la mort](#)

12/01/2018.- Dia de l'aniversari de la mort de Ramón Sampedro.

-TV3. [20 anys de la mort de Ramón Sampedro: s'ha avançat en el dret a la mort digna?](#)

-Ràdio 4. Entrevista amb Isabel Alonso.

-Cadena SER (Galícia). Entrevista amb Isabel Alonso.

-La Vanguardia. [Una mujer explica la cruel despedida de su hijo sin acceso a la eutanasia.](#)

13/01/2018.- Catalunya Ràdio. Entrevista amb Isabel Alonso.

29/01/2018.- El Punt Avui. [Voliem una visió més lluitadora i rotunda de la mort digna](#)

FEBRER:

08/02/2018.- Diari Digital de l'Empordà.- ["L'exposició de la mort, digna i il·lustrada" voltarà per Catalunya.](#) Entrevista a la Cristina Vallés.

19/02/2018. El Periódico. Contratapa. Gloria Cantarell: ["La eutanasia pasiva no existe".](#)

22/02/2018. Cadena Ser. [Podem morir dignament?](#) Entrevista a Isabel Alonso, presidenta de DMD-CAT. Jornada al voltant de la mort digna al Col·legi de Psicòlegs a Tarragona.

MARÇ:

05/03/2018.- Xip/Tv. Ben Trobats [Entrevista a la Gloria Cantarell.](#)

15/03/2018.-

-Ràdio Estel. Debat sobre l'eutanàsia amb la participació d'Isabel Alonso.

18/03/2018.- Empordà.- [Més de 8.200 catalans han fet testament vital durant el 2017.](#) Entrevista a la Cristina Vallés.

19/03/2018.- Cultura Viva Catorze14. [14 dibuixos reflexionen sobre el dret a decidir quan posem el punt final a la vida.](#)

16/03/2018.- La Xarxa Comunicació Local. La Tarda. [Intervenció de la Nani Hidalgo, vicepresidenta de DMD-CAT, la Consol Farràs, vocal de DMD-CAT i la Montserrat Gifré, voluntària de DMD-CAT.](#)

28/03/2018.- Xarxa de Centres Cívics de Girona. [Centre Cívic de Sant Narcís. Associació Dret a Morir Dignament.](#)

ABRIL:

10/04/2018. Tot Sant Cugat.- [L'associació Dret a Morir Dignament treballarà a Sant Cugat per una mort digna.](#)

11/04/2018.- Cugat.cat. [L'associació Dret a Morir Dignament porta a Sant Cugat la seva lluita per legalitzar l'eutanàsia.](#)

19/04/2018.- Ecodiario.es. [DMD organiza una mesa redonda para debatir sobre la libertad al final de la vida y la despenalización de la eutanasia](#)

MAIG:

03/05/2018.- El Punt Avui. [Volem que l'últim moment de la vida sigui el màxim de digne possible.](#) Entrevista a la Cristina Vallés.

04/5/2018.- Ràdio Estel. Debat sobre l'eutanàsia. Participa Isabel Alonso.

07/05/2018.- Canal9 Osona.- [Entrevista a la Isabel Alonso, presidenta de DMD-CAT](#)

08/05/2018.-TV3. Els matins.- [El debat de l'eutanàsia al Congrés.](#) Entrevista a la Isabel Alonso.

10/05/2018.- Ràdio Estel. Debat sobre l'eutanàsia. Participa Isabel Alonso.

14/05/2018.- Ràdio Illa de Formentera. Entrevista a Isabel Alonso.

15/05/2018.-

-Ràdio Illes Balears. Entrevista a Isabel Alonso.

-Onda Cero. Debat sobre l'eutanàsia. Participa Isabel Alonso.

18/05/2018.- [Terricoles. Entrevista a la Isabel Alonso.](#)

21/05/2018. La Vanguardia. [Ciudades por la eutanasia](#)

23/05/2018.- Programa amb Isabel Alonso. <http://beteve.cat/programa/el-mati-de-barcelona/>
Des de la web cal clicar en el programa del 23 de maig i anar al temps 01:41:00

JUNY:

11/06/2018.- La Vanguardia. [Trazos de muerte digna.](#)

JULIOL:

16/07/2018.- Cugat.cat. [Sant Cugat, quarta ciutat amb més registres de documents de voluntats anticipades.](#)

17/07/2018.- Ràdio Maricel Sitges. [La llibertat d'escollir com es vol morir.](#) Entrevista a la Gine Albaladejo i a l' Annie Bordez.

SETEMBRE:

05/09/2018.- El Periódico. [Un enfermo de ELA rechaza la eutanasia; el marido de una fallecida la defiende.](#) Entrevista a l' Albert Rey.

OCTUBRE:

08/10/2018.- BTV. ["La mort digna i il·lustrada al Centre Cívic Urgell"](#). Minut 7:45

22/10/2018.- Igual que jo 235. [Parlem amb la Judith Alcalá de l'associació DMD](#)

24/10/2018. El Matins de TV3. Isabel Alonso, presidenta de DMD-CAT, participa en el [Debat: la primera llei de regulació de l'eutanàsia.](#)

25/10/2018.

-Las mañanas de RNE con Íñigo Alonso. [Isabel Alonso, presidenta de DMD-CAT, participa en el debate de la eutanasia.](#)

-TVE 24 hores:Debat sobre l'eutanàsia. Participa Isabel Alonso.

NOVEMBRE:

07/11/2018. La Vanguardia. [Asociación Derecho a Morir Dignamente insta a municipios a apoyar despenalizar la eutanasia.](#)

08/11/2018. Catalan News. [Right to Die with Dignity association presents motion during EU Parliament event to gain municipal support for decriminalization of assisted suicide.](#)

Web i xarxes socials

La pàgina web www.eutanasia.cat, en català i castellà, conté molta informació i la seva actualització és constant. Destaquem: la possibilitat de donar-se d'alta com a persona associada mitjançant el formulari online; el calendari de Xerrades i conferències; i el fet que el web compleix les pautes d'accessibilitat (doble AA).

DMD Cat és present a les xarxes socials: Facebook (201 seguidors); Twitter (62 seguidors); Youtube (18 subscriptors). El 9 de de novembre la Marta Heras va crear un Instagram de DMD-Cat que ja te 117 seguidores i seguidors. Destaquem que el canal Youtube de DMD-Cat-Incidència política, si bé té pocs subscriptors, té un alt valor com a arxiu audiovisual. Conté vídeos, la majoria d'ells essent la gravació completa de Jornades, xerrades i debats; també hi ha la versió subtitulada en anglès dels vídeos 'Libres hasta el final' i 'El último acto libre de José Antonio' (Arrabal), a més dels que ens han fet arribar eurodiputats i alcaldes per a les diverses jornades de ciutats europees organitzades durant el 2018.

Comunicació interna

La via principal de comunicació interna amb les persones associades és el correu electrònic. L'enviament de mails mensuals amb les activitats que realitzem i d'altres amb informacions i convocatòries diverses és produeix regularment en funció d'allò

que cal comunicar en cada moment. Som conscients que hi ha un petit nombre de persones associades que no utilitzen el correu electrònic i que per tant no reben tots els comunicats. Però durant el 2018 hem començat a enviar a aquestes persones, per correu postal, un resum mensual i aquells comunicats normatius que fan referència a la convocatòria d'Assemblea general o altres similars.

Revista DMD Federal

L'any 2018 s'ha continuat la col·laboració amb el comitè de redacció de la revista DMD Federal, de periodicitat semestral, publicant diversos articles referents a la feina educativa de DMD-Cat, a l'exposició "La mort, digna i il·lustrada" i a la incidència municipalista de la nostra associació. A més, la jornada organitzada per DMD-Cat el 3 de maig a la Sala Ernest Lluch del Congrés, està a l'origen d'un conjunt d'articles de l'últim número de la revista. Cal destacar que les portades dels números de la revista corresponents a l'any 2018, reproduïxen il·lustracions del projecte impulsat per DMD-Cat "La mort, digna i il·lustrada".

Recull de premsa Recull de premsa (informació publicada)

Els articles de fons i d'opinió que es publiquen a la premsa escrita i digital sobre el tema de la mort digna i l'eutanàsia, s'analitzen i es classifiquen. L'objectiu és que la "informació publicada" esdevingui un corpus per al coneixement i la reflexió al servei de les persones associades i, especialment, per al grup del voluntariat i col·laboradors. Eventualment es proposen alguns d'aquests articles per a sessions de debat i per la formació permanent del voluntariat en una sessió anual, ja recollida al punt de voluntariat d'aquesta memòria.

12) *Biblioteca de DMD-CAT*

Coordinació: Núria Sansano Fabra i Eulàlia Castany Jarque

Gràcies a la col·laboració i generositat de les nostres sòcies i socis i del pressupost que se'ns ha destinat hem incrementat de forma notable el nombre de volums de què disposem. Pel vostre coneixement, us informem que hem passat dels 137 llibres que teníem a la tardor de 2017 als 390 de què disposem actualment.

Sempre dins dels camps temàtics de DMD, volem remarcar algunes novetats que per la seva singularitat i objectius recomanem :

- *Una ética para la bioética, y a ratos para la política*- Ramon Valls
- *Una reflexió sobre la darrera fase*. Romual Grané, prologat per Ignasi Riera i Eulàlia Vintó
- *Semper dolens, Historia del suicidio en Occidente* Ramon Andrés
- *Les tristes recances*, Mirian Toews, una novel·la sobre el suïcidi
- *El debate de la eutanasia visto desde el cine*, Marcos Serrano, més de cent pel·lícules analitzades.

Us engresquem a gaudir de la consulta i lectura dels nostres llibres amb el desig d'avançar i assolir els objectius de DMD.

13) Administració i finances: Balanç econòmic

Balanç econòmic –Estat de comptes exercici 2018

Coordinació: Marta Heras Pérez i Ignasi Ripoll Llorens

L'any 2018 ha estat un any de fort creixement de l'associació en molts aspectes. Hem estat presents, participant i organitzant actes, al Parlament de Catalunya, al Congrés dels Diputats i també, convidats pel propi Parlament, al Parlament Europeu. El grup de Girona ha aconseguit la col·laboració de diverses il·lustradores per crear l'exposició itinerant "La mort digna il·lustrada" de la qual s'han fet còpies en un format més reduït. Hem creat el que anomenem la "maleta pedagògica" plena de recursos per a les ensenyants... També hem augmentat els punts d'atenció a la ciutadania i ha crescut la quantitat de persones voluntàries, obrint nous punts d'atenció a la ciutadania. Per últim, hem hagut de substituir mobiliari d'oficina per facilitar la feina de tots plegats.

Tot això es veu reflectit a l'estat de comptes. Hem multiplicat per sis la despesa en activitats (cosa possible gràcies a les subvencions demanades i concedides). Per abastir aquest creixement, hem hagut d'ampliar l'horari i el sou de la persona empleada fins arribar a les 35h. setmanals. Fent un rapidíssim resum, tota aquesta activitat ha fet augmentar la despesa en un 50%, passant de 65.254 euros el 2017 als 94.501 al 2018.

D'altra banda, aquest augment d'activitat, sumat a la posada en marxa de la renovada web, que permet associar-se en línia, ha fet incrementar en 200 les persones associades, arribant al final d'any a les 1377. També hem passat de 0 a 16000 euros els ingressos provinents de subvencions (Dues de l'Ajuntament de Barcelona per als projectes "Ciutats europees per la mort digna" i "La mort, digna i il·lustrada", una de la Diputació de Lleida per a DMD-Lleida i una de l'Ajuntament de Sant Cugat del Vallés, per a DMD-Grup Sant Cugat.)

Globalment aquesta activitat ha representat passar d'un superàvit de 13.151 euros el 2017 a un de 7.182 euros el 2018. Aquesta disminució del superàvit ens ha fet prendre la decisió, com veureu, i potser pecant d'excessiva cautela, de fer una reserva de fons de 10.400 euros per assegurar el funcionament ordinari de l'associació davant de qualsevol imprevist.

Una novetat per al 2019 és que començarem a fer declaració d'IVA, ja que hem arribat a convenis de formació amb l'administració pels que haurem de presentar factures. De fet la Isabel Alonso ja ha començat a fer cursos de formació a treballadores de la Diputació de Barcelona.

Com veureu, la previsió econòmica per al 2019, reflecteix el desig que aquest sigui un any de consolidació de les fites que hem aconseguit el 2018 i de posar en valor tots els materials pedagògics i divulgatius creats.

Cuenta de Pérdidas y Ganancias

Empresa	00165 - DMD CATALUÑA	Página	1
Observaciones		Fecha listado	05/03/2019
		Periodo	De Enero a Diciembre
2018			
A) EXCEDENTE DEL EJERCICIO			
1. Ing.de la actividad propia		85.116,42	
a) Cuotas de asociados y afiliados		66.466,00	
72000000	CUOTAS DE ASOCIADOS Y AFIL.	66.466,00	
d) Subv.donac y legados imput.exc ejerc		18.650,42	
74000001	AYUNTAMENT DE BARCELONA	13.500,00	
74000002	DUPUTACION LLEIDA	2.000,00	
74000003	AJUNTAMENT DE SANCUGAT	500,00	
74010000	DONACIONES Y LEGADOS A LA ACT.	2.650,42	
2. Gastos por ayudas y otros		-150,00	
a) Ayudas monetarias		-150,00	
65010000	AYUDAS MONETARIAS INDIVIDUALES	-150,00	
6. Otros ingresos de la actividad		111,58	
70500001	TALLER	111,58	
7. Gastos de personal		-25.391,06	
64000000	SUELDOS Y SALARIOS	-19.824,44	
64200000	SEG.SOCIAL A CARGO DE LA ENT.	-5.566,62	
8. Otros gastos de la actividad		-66.032,88	
62100000	ARRENDAMIENTOS Y CÁNONES	-7.391,80	
62300000	SERV.DE PROF.INDEPENDIENTES	-2.582,34	
62500000	PRIMAS DE SEGUROS	-894,29	
62600000	SERV.BANCARIOS Y SIMILARES	-1.015,74	
62800001	GTO TELEFONICA ESPAÑA	-1.062,98	
62800002	LUZ	-370,67	
62900000	OTROS SERVICIOS	-35,54	
62900001	GASTOS IMPRENTA	-5.603,12	
62900002	GTO ADM FEDERAL	-8.000,00	
62900003	FesSalut	-200,00	
62900004	EMPRESA DE LIMPIEZA	-662,72	
62900005	GTO VARIOS	-850,16	
62900008	SERVICIOS INFORMATICOS	-71,39	
62900010	GASTOS PORTERIA	-180,00	
62900011	ALQUILAMIENTO DOMINIO WEB	-1.181,44	
62900013	GTO CORREOS	-853,99	
62900014	GASTOS PAPELERÍA Y OFICINA	-12.329,35	
62900015	GTO DESPLAZAMIENTOS	-5.841,67	
62900017	GTO PELICULAS	-615,89	
62900021	TRADUCCIONES	-60,50	
62900022	DIETAS-COMIDA	-2.324,90	

Cuenta de Pérdidas y Ganancias

Empresa	00165 - DMD CATALUÑA	Página	2
Observaciones		Fecha listado	05/03/2019
		Periodo	De Enero a Diciembre
2018			
62900023	CUOTA LAFEDE.CAT	-141,40	
62900024	ALOJAMIENTO	-1.910,00	
62900025	GASTO LLEIDA	-3.256,43	
62900026	GASTO GIRONA	-2.406,92	
62900027	COMPRA LIBROS	-548,98	
62900030	ESPACIO-SALA CONFERENCIAS	-593,63	
62900031	GTOS JUNTA PERSPECT ESCOLAR	-184,66	
62900032	CUOTAS ANUALES	-1.315,00	
62900033	GTOS SANT CUGAT DEL VALLES	-117,44	
62900034	JORNADA PARLAMENT BRUSSELS	-290,91	
62900035	MOBLES OFICINA	-866,00	
62900100	GTOS DHA	-2.133,64	
62900999	GASTOS NO DEDUCIBLES	-139,38	
A.1)	EXCED DE LA ACT (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10+11+	-6.345,94	
A.3)	EXCEDENTE ANTES DE IMPUESTOS (A.1+A.2)	-6.345,94	
A.4)	EXCEDENTE EJERCICIO (A.3+18)	-6.345,94	

Previsió d'ingressos i despeses 2019

DESPESES	PREVISIÓ DE DESPESES DEL 2019
Concepte	
Oficina	10.020,00 €
Lloguer	7.500,00 €
Llum	400,00 €
Telèfon	1.200,00 €
Neteja	740,00 €
Porteria	180,00 €
Manteniment	300,00 €
Dominio Web	100,00 €
Suport informàtic	200,00 €
Material	4.400,00 €
Oficina	4.000,00 €
Mobles	0,00 €
Llibres/DVD (Biblioteca)	400,00 €
Serveis	4.700,00 €
Correu	1.000,00 €
Bancarís	1.200,00 €
Assegurances	1.000,00 €
Impremta	1.500,00 €
Gestió	2.500,00 €
Administració	2.500,00 €
Voluntaris (reunions)	300,00 €
Quota Federal	4.000,00 €
Quota RTDE (International)	400,00 €
World Federation RTDS	500,00 €
Revistes	4.000,00 €
Afiliacions (FedeCat)	145,00 €
Recursos humans.	30.860,00 €
Nòmina	18.200,00 €
Seguretat social	7.560,00 €
IRPF	2.600,00 €
Recursos humans externs	2.500,00 €

Grupss locals		7.200,00 €
	Girona	1.300,00 €
	Lleida	3.800,00 €
	Tarragona	0,00 €
	Sant Cugat	500,00 €
	Sitges	250,00 €
	Sant Pere de Ribes	250,00 €
	Sabadell	250,00 €
	Vilanova i la Geltrú	250,00 €
	Barcelona-Clot	600,00 €
	Barcelona- Sant Andreu	250,00 €
Viatges		2.000,00 €
Desplaçaments		2.500,00 €
Dietes		1.500,00 €
Activitats i projectes		11.472,55 €
Altres despeses/Imprevistos		1.000,00 €
Pendents de pagament 2019		1.081,97 €
Quotes retornades		2.274,00 €
Remanent provisió de fons		10.400,00 €
Total		101.553,52 €

CONCEPTES	PREVISIÓ D' INGRESOS 2019
Saldo 31/12/2018. CC,	7.182,09 €
Saldo 31/12/2018. Caixa Menor	169,33 €
Subvencions	2.000,00 €
	(Apart separat)
	Lleida 2.000,00 €
	Girona
	Sant Cugat
Quotes	63.000,00 €
Socis Nous	9.000,00 €
Donacions	1.900,00 €
Formació Diputació	2.400,00 €
Subvenció de l'Ajuntament de Barcelona	17.202,10 €
Conferències i xerrades	1.100,00 €
Total	101.553,52 €

Subvenció Ajuntament de Barcelona	2019
<i>Total de projectes presentats</i>	31.602,10 €
<i>Import demanat a la subvenció</i>	17.202,10 €